

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra aplikované matematiky a informatiky

Studijní program: Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Investiční životní pojištění jako forma spoření do budoucna

PhDr. Marek Šulista, Ph.D
vedoucí bakalářské práce

Jiří Klička
autor

2013

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jiří KLIČKA**
Osobní číslo: **E10833**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Investiční životní pojištění jako forma spoření do budoucna**
Zadávající katedra: **Katedra aplikované matematiky a informatiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Životní pojištění si za celou dobu své existence vybudovalo významnou pozici na českém trhu s pojištěním a pojišťovny nabízí nespočet produktů. V poslední době se zvyšuje zájem veřejnosti investiční životní pojištění. Cílem práce je provedení analýzy trhu s investičním životním pojištěním občanů a vzájemné porovnání s ostatními produkty životního pojištění.

Metodický postup:

1. Seznámení se s problematikou životního pojištění. Studium odborné literatury.
2. Objasnění principu investičního životního pojištění a dalších typů životního pojištění.
3. Akvizice potřebných dat pro provedení analýzy produktů investičního životního pojištění u nejméně pět pojišťoven.
4. Vlastní analytická část - provedení analýzy pomocí matematických a statistických metod.
5. Závěry a doporučení.

Rozsah grafických prací: 10 stran
Rozsah pracovní zprávy: 30-40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná
Seznam odborné literatury:

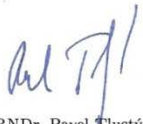
1. CIPRA, T. *Praktický průvodce finanční a pojistnou matematikou*. Vyd. 2. Praha: Ekopress, 2005, 308 s. ISBN 80-86119-91-2.
2. CIPRA, T. *Pojistná matematika: teorie a praxe*. Vyd. 2. Praha: Ekopress, 2006, 411 s. ISBN 80-86929-11-6.
3. CYHELSKÝ, L., J. KAHOUNOVÁ a R. HINDLS. *Elementární statistická analýza*. Vyd. 2. Praha: Management Press, 1999. ISBN 80-7261-003-1.
4. DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-51-4.
5. DUCHÁČKOVÁ, E. a J. DAŇHEL. *Teorie pojistných trhů*. Praha: Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-015-7.

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Marek Šulista, Ph.D.
Katedra aplikované matematiky a informatiky

Datum zadání bakalářské práce: 19. ledna 2012
Termín odevzdání bakalářské práce: 12. dubna 2013

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUĎĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
SUDZITSKÝ L.S. (1)
370 05 České Budějovice

prof. RNDr. Pavel Tlustý, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 5. března 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci s názvem "Investiční životní pojištění jako forma spoření do budoucna" vypracoval samostatně pouze s použitím vlastních materiálů, získaných pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou na veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 12. dubna 2013

Jiří Klička

Poděkování

Děkuji PhDr. Markovi Šulistovi, Ph.D. za velmi cenné rady a připomínky, kterými přispěl k vypracování této bakalářské práce a také za vstřícnost při odborných konzultacích.

Dále děkuji interním úsekům Allianz pojišťovny, a.s. za součinnost při vypracování práce ve formě poskytnutí podkladů a připomínek.

Obsah bakalářské práce

1	Úvod	3
2	Teoreticko-metodologická část	6
2.1	Historický vývoj životního pojištění ve světě	6
2.2	Historický vývoj životního pojištění v ČR	8
2.3	Životní pojištění	10
2.3.1	Pojistná rizika	11
2.3.2	Klasifikace pojištění	13
2.4	Základní pojistné pojmy	15
2.5	Soukromé životní pojištění	18
2.6	Kapitálové životní pojištění	21
2.7	Rizikové životní pojištění	21
2.8	Investiční životní pojištění	22
2.9	Daňové zvýhodnění životního pojištění	24
2.10	Metody výběru pojišťoven pro analýzu dat	26
2.11	Systém určení parametrů pojistné smlouvy	27
2.12	Metody sběru a vyhodnocování informací	28
2.12.1	Ukazatel nákladovosti TANK	28
2.12.2	Saatyho metoda	29
2.12.3	Metoda pořadí	29
3	Analytická část	30
3.1	Vyhodnocení dotazníku - daně	30
3.2	Vyhodnocení dotazníku – parametry pojistné smlouvy	33
3.3	Životní pojišťovny	35
3.3.1	Allianz pojišťovna, a. s.	36
3.3.2	Pojišťovna České spořitelny, a. s., Vienna Insurance Group	37
3.3.3	Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group	37
3.3.4	ČSOB Pojišťovna, a. s.	37
3.3.5	Generali Pojišťovna, a. s.	38
3.4	Analýza produktů pojišťoven	38
3.4.1	Allianz pojišťovna – Rytmus	38
3.4.2	Pojišťovna České spořitelny – FLEXI	40

3.4.3	Kooperativa pojišťovna - Perspektiva	42
3.4.4	ČSOB Pojišťovna – FORTE	44
3.4.5	Generali Pojišťovna – Genio.....	45
3.4.6	Pojišťovna České spořitelny – FLEXI 2,4 %	47
3.5	Porovnání s matematicko-pojistnými vzorci.....	47
3.6	Nákladovost investičních životních pojištění.....	48
4	Zhodnocení analýz a doporučení.....	49
5	Závěr.....	53
6	Summary	54
7	Bibliografický soupis (použitá literatura a ostatní prameny)	55
8	Internetové zdroje	56
9	Seznam tabulek	
10	Seznam grafů	
11	Seznam příloh	

1 Úvod

Bakalářskou práci na téma „Investiční životní pojištění jako forma spoření do budoucna“ jsem si zvolil, jelikož téma životního pojištění je dennodenně probíráno v médiích, ale co článek, to jiný názor. Neméně častým tématem je téma týkající se finanční situace současné mladé generace ve stáří. Jedná se o rozbor důchodu, životní úrovně a potřeby připravit se na stáří. Jedním ze způsobů, jak toto vyřešit, je pravidelné spoření. A i zde platí známé pravidlo „čím dřív, tím líp“. Produktem, který budu analyzovat, je investiční životní pojištění se zaměřením na investiční část tohoto produktu. Rád bych zjistil možnosti spoření u jednotlivých pojišťoven na českém trhu. Rovněž chci vytvořit dotazník, který bude dán k vyplnění skupině respondentů, a na základě jeho výsledků bych zvolil tu neoptimálnější variantu pro vybraný soubor tazatelů. Kalkulovaný žadatel bude vybrán na základě dotazníku, který bude vyplněn převážně studenty Jihočeské univerzity a který bude odrážet skutečné představy naší mladé generace.

Téma je pro mě o to zajímavější, že pracuji jako pojišťovací poradce u jedné z pojišťoven působících na českém trhu (u Allianz pojišťovny, a. s.). Je pro mě důležité udělat si pohled na více variant, než jen bezmezně věřit jednomu produktu bez podložených faktů.

Práce přináší detailní přehled produktů pojišťoven, který je základem pro vybrání optimální varianty s přihlédnutím na zvolené parametry. Jedná se zároveň i o nezávislý pohled na trh s pojištěním, jelikož analýzy budou provedeny u 5 různých pojišťoven na českém trhu.

Bakalářská práce je rozpracována do několika částí. První část práce pokrývá postup získání podkladů a nezbytné pojmy nutné pro další orientaci v bakalářské práci. Tato část má za cíl získat obecné předpoklady a poznatky, které jsou nezbytné k porozumění smyslu práce. Zahrnuje exkurz do historie, pojistné pojmy, klasifikace dostupných druhů životního pojištění a představení jednotlivých pojišťoven. Zároveň zde nalezneme kroky, které jsou potřebné k získání podkladů pro výběr finančních institucí pro provádění analýzy pojistných produktů a podklady pro vyhotovení pojistné smlouvy s kalkulací.

Analytická část se zabývá vypracováním variant u pojišťoven vybraných na základě klíče uvedeného v kapitole 2.10. Kapitola je rozdělena do dvou oblastí. První oblast se zabývá vyhodnocením dotazníků pro zjištění parametrů pojistky a druhá část se zabývá vypracováním pojistných smluv u všech předem zvolených pojišťoven. Pro potřeby zjištění výsledku se porovnávají smlouvy investičního životního pojištění se smlouvami kapitálového životního pojištění a matematicko-pojistnými vzorci.

Závěrem práce je zhodnocení cíle práce a výsledný pohled na studovanou problematiku. Specifické výrazy použité v této práci jsou vysvětleny na základě odborné literatury. Všechna odborná literatura použitá pro zpracování bakalářské práce je uvedena v seznamu literatury. Mimo odbornou literaturu jsou použity i výtahy z příslušných zákonů a vyhlášek upravující pojišťovnictví v České republice. Podrobné údaje o vybraných pojišťovnách budou čerpány z oficiálních zdrojů. I tyto veřejně dostupné zdroje budou uvedeny ve zmíněném seznamu.

Cíle práce

Cílem mé bakalářské práce je zaměřit se na životní pojištění poskytované pojišťovny na českém trhu a srovnat investiční životní pojištění s jinými formami životního pojištění. Budou popsány důležité výhody i nevýhody jednotlivých produktů.

Vyhotovení práce probíhá pro potřeby potenciálního zájemce o pojistný produkt z pohledu běžného občana. Spoření formou investičního životního pojištění je dnes nabízeno širokým množstvím institucí a jejich zástupci. Prodejci prezentují produkt se záměrem prodat a běžný občan nemá možnost zjištění rozdílů mezi nimi.

Závěrem dojde k vyhodnocení a porovnání vzniklých variant a k doporučení varianty výběru. Hodnocení variant bude následně provedeno na základě předem daných podmínek. Tyto podmínky předpokládají, že:

- výše zhodnocení prostředků je nejdůležitější pro rozhodnutí o výběru pojistné smlouvy;
- produkt s nejvyšším zhodnocením je zároveň smlouva s nejvyšší

hodnotou fondu na konci pojistné doby;

- smlouva investičního životního pojištění je vhodnější produkt pro změny případné změny parametrů;
- náklady na správu pojistných smluv jsou u všech pojišťoven stejné.

2 Teoreticko-metodologická část

V současné době pojišťovny kladou velký důraz právě na životní pojištění. Důvod je prostý, jedná se o nejlukrativnější položku jejich portfolia. Z toho vyplývá i snaha přitáhnout zákazníka na svou stranu na první pohled lákavými nabídkami, které ale ve výsledku nejsou až tak atraktivní, jak je pojišťovna prezentuje. Hlavně v životním pojištění platí pravidlo, že každá pojistná smlouva by měla opravdu vycházet ze skutečných potřeb klienta, aby reflektovala životní situaci a plně kryla klienta v případě nahodilé události. Životní pojištění by mělo klienta chránit hlavně před nahodilou smrtí a proti potížím souvisejícími se sociální nedostatečností v případě dožití daného věku.

2.1 Historický vývoj životního pojištění ve světě

Eva Ducháčková¹ popisuje vývoj pojišťovnictví takto: *„První úvahy o pojištění jsou velice staré (již kolem roku 2 000 před n. l.) a byly spojeny především se vzájemným krytím ztrát (označuje se jako vzájemnostní pojištění), hlavně v souvislosti s krytím výdajů na pohřby a také v souvislosti s přepravou zboží pomocí karavan (krytí ztrát mezi majiteli karavan při plánované cestě). Často je těžké odlišit v tomto období pojišťovací činnost od činnosti podpůrné a charitativní. U těchto prvních pojištění lze vymezit následující rysy:*

- *pojištění bylo soustředěno v uzavřených skupinách osob,*
- *pojištění zahrnovalo druhořadou část obyvatelstva, především řemeslníky, kupce, ale ne obyvatelstvo zabývající se zemědělstvím, které svým počtem v té době převažovalo,*
- *při pojišťování nebyl důsledně oddělen pojistitel a pojistník,*
- *pojištění mělo převážně vzájemnostní charakter, i když můžeme pozorovat některé prvky komerčního pojištění (například tzv. námořní půjčka, což byla vlastně kombinace pojištění a úvěru, neboť obchodník si při přepravě zboží vzal námořní půjčku ve výši ceny zboží, pokud loď s nákladem doplula do místa určení, obchodník vrátil vypůjčený obnos s vysokými úroky – až 36 %, v případě že obchodník zboží nedopravil,*

---

¹ DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví: teorie a praxe*. 3. vyd. - přeprac. Praha: Ekopress, c2009, s. 20. ISBN 978-80-86929-51-4

půjčku nevracel).

Během dlouhého vývoje pojištění v tomto období (až do konce 18. století) lze ve vývoji pozorovat dvě základní tendence:

- *vývoj od všeobecně formulované vzájemné pomoci k určité konkretizaci vzájemné pomoci s upřesněním okruhu pojistných událostí,*
- *vývoj od následného rozvrhu výdajů na pojistná plnění (po vzniku pojistných událostí) k praxi pravidelných pevně stanovených příspěvků pro členy spolků (postupně byly oddělovány prostředky na úhradu pojistných událostí od ostatních prostředků příslušných spolků).“*

Pro druhou polovinu 18. století je pro pojišťování typická institucionalizace pojišťovnictví, tzn. že vznikají pojišťovny a to především ve formě vzájemných pojišťoven (na našem území vznikla První česká vzájemná pojišťovna roku 1827). Nejčastější odvětví v této době jsou pojištění požární, pojištění námořní a pojištění životní (zejména krytí rizika úmrtí). Pojišťovnictví jako významné odvětví ekonomiky se utvářelo nejdříve v přímořských státech Evropy a s určitým zpožděním ve vnitrozemských státech.

Od počátku 19. století je pro pojištění typické, že se stává předmětem podnikání, je tedy chápáno jako užitečný druh obchodní činnosti. Dochází ke vzniku akciových pojišťoven, ale vzájemné pojišťovny stále fungují. Pojišťovnictví se začíná prosazovat v širších vrstvách obyvatelstva, než tomu bylo v předchozím období, a poměrně rychle se rozvíjí. Rozšiřují se provozované druhy pojištění, i když dominantní postavení stále zauímají tři klasická odvětví (pojištění námořní, požární a životní). Rozšiřují se vědecké základy pojištění, zejména pojistná matematika. Rovněž se začíná uplatňovat zajištění v souvislosti s pojišťováním velkých rizik.

Od konce 19. století jsou zřejmé zásahy státu do oblasti pojišťovnictví v souvislosti s rozvojem hospodářství. Státní zásahy se projevují ve dvou směrech:

1. dochází postupně ke vzniku a uplatnění sociálního pojištění v jednotlivých zemích,
2. dochází k regulaci komerčního pojištění.

Státy obecně používají k regulaci komerčního pojištění řady nástrojů:

- uplatňují tzv. koncesní princip, tzn. že k založení nových pojišťovacích institucí je třeba schválení státního orgánu (v České republice se jedná o Českou národní banku);
- zavádějí povinnost tvorby tzv. zabezpečovacích fondů pojišťovacími institucemi;
- provádějí materiální dohled, tzn. kontrolují hospodaření pojišťoven na základě výkazů o jejich činnosti;
- sledují úrokové míry užívané při kalkulaci tarifu pojistného;
- regulují nástroje pro investování pojišťoven (upřednostňování státních cenných papírů a hypotečních zástavních listů);
- užívají kvótování aktiv, tzn. určují rozložení aktiv pojišťoven (např. mohou stanovit povinnost uložení 20 % aktiv pojišťoven ve státních cenných papírech).

Státní dozor nad pojišťovnictvím se posiluje zejména po druhé světové válce (v pojetí státního dozoru v jednotlivých zemích se vyskytují značné odlišnosti). Jsou zde tři cesty rozvoje, které se projevují ve vývoji pojištění v daném období:

- specializace již existujících druhů a odvětví pojištění,
- sdružování již existujících pojistných druhů,
- vznik zcela nových druhů pojištění.

Dochází ke změně poměru mezi majetkovým a životním pojištěním ve prospěch pojištění životního. V jednotlivých zemích bývá zvýhodněné státem, zejména prostřednictvím daňového zvýhodnění, neboť životní pojištění se využívá jako jeden z vestavěných stabilizátorů v ekonomice.

2.2 Historický vývoj životního pojištění v ČR

Do roku 1945 působilo v Československu více než 700 pojišťoven a pojišťovacích spolků. V roce 1945 došlo ke znárodnění pojišťoven a jejich počet byl omezen na pět. V roce 1948 byla vytvořena jedna státní pojišťovna. O 20 let později se rozdělila v souvislosti s federalizací na Českou státní

pojišťovnu a Slovenskou státní pojišťovnu. Pojišťovnictví v našich podmínkách prošlo specifickým vývojem v období uplatňování centrálně řízené ekonomiky. Celkové ekonomické podmínky ovlivnily fungování pojišťovnictví v období centrálně plánované ekonomiky, což se projevilo v celé řadě modifikací pojištění oproti pojištění v tržních ekonomikách. Základní charakteristické rysy pojištění v tomto období:

- existovala jedna státní pojišťovací instituce, která měla monopolní postavení, konkurence v pojišťovnictví neexistovala, státní dozor nad pojišťovnictví nebyl potřeba, pojistné podmínky schvalovala vláda a odpovědnost za hospodářské výsledky pojišťovny nesl stát;
- po určitou dobu nebylo pojištění průmyslových rizik vůbec uplatňováno (pojištění státních podniků se považovalo za zbytečné, protože šlo o vztahy v rámci jednoho státního vlastnictví); od roku 1967 bylo opět pojištění obyvatel a podnikatelů zavedeno – vyznačovalo se nadsazenými pojistnými tarify vzhledem k možnostem odškodnění a pojistně technické přebytky v rámci pojištění podniků byly odčerpávány do státního rozpočtu;
- v zemědělství se uplatňovalo pojištění v povinné zákonné podobě;
- vysoké zdanění hospodářských výsledků státní pojišťovny;
- došlo ke zjednodušení pojistných výpočtů státní pojišťovnou, provozovala se sdružená pojištění – to se pozitivně projevilo v tarifu pojistného, protože zjednodušená pojistná technika znamená nízké správní náklady (správní náklady se pohybovaly okolo 5 % celkového tarifu pojistného);
- volné prostředky pojistně technických rezerv pojišťovny se mohly investovat pouze v podobě vkladů u státní banky za pevně stanovenou úrokovou míru;
- státní pojišťovna poskytovala poměrně úzký sortiment služeb s velmi malou možností individuálního přístupu;
- provozovala zahraniční pojištění na vysoké úrovni v zájmu zachování konkurenceschopnosti a rovnoprávného styku s pojišťovnami na zahraničních trzích.

V roce 1991, po vydání Zákona o pojišťovnictví, byly vytvořeny podmínky pro zrušení monopolu dřívější České státní pojišťovny a tím pádem začaly vznikat nové pojišťovny. Došlo k obnovení pojistného trhu, který je charakteristický působením řady pojišťoven, které nabízí velké množství pojistných produktů a také byla obnovena existence státního regulačního orgánu.

V průběhu 90. let 20. století se situace v oblasti pojišťovnictví významně měnila v souvislosti s obecnými ekonomickými a legislativními změnami (zejména přizpůsobování se podmínkám Evropské unie), změnami ve škodovosti (absolutní počet pojistných událostí) a změnami ve významu pojištění v ekonomice.

2.3 Životní pojištění

Na pojistné produkty a reklamy o pojišťovnách lze v dnešní době narazit téměř každý den. Sdělovací prostředky, tištěná periodika aj. cílí na klienta jak formou tištěné reklamy, tak i televizními spoty nebo tzv. promo akcemi pořádanými pojišťovnami. Cílem těchto akcí, které pořádají pojišťovny, je seznámení klientů s různými možnostmi pojištění a prodej pojistných produktů. Z tohoto pohledu se ale jedná pouze o jednu z činností pojišťoven. Pojišťovnictví patří mezi finanční služby a jako jedna z klíčových oblastí ekonomiky má především následující úkoly:

- zajistit pojistnou ochranu občana či jiného individuálního subjektu;
- přispět k bezporuchovému chodu ekonomiky státu ve smyslu předcházení nenadálým výdajům, které mohou nastat v případě škody;
- konkurovat či kooperovat s bankovním sektorem na finančním trhu.

V důsledku toho má pojištění dvě stránky:

- **etickou stránku**, která se projevuje v solidaritě ostatních pojištěných s postiženým;
- **výdělečnou stránku**, neboť se jedná o prosperující odvětví pro podnikání obzvláště v oblasti životního pojištění, která významně překonává oblast neživotního pojištění.

Pojištění má ve světě místo jako nástroj finanční eliminace negativních důsledků nahodilosti. Tomáš Cipra² ve svém díle uvádí, že:

- pojištění se zabývá pouze jevy náhodného charakteru, jejichž potenciálním důsledkem je vznik nějaké škody, takové jevy se v této souvislosti označují jako pojistná rizika a pokud opravdu dojde k jejich realizaci, mluví se většinou o pojistné události, při níž pojišťovna podle sjednané pojistné smlouvy vyplácí pojistné plnění;
- jedná se vždy o finanční náhrady: jiné krytí než finanční nelze od pojišťovny očekávat.

Eva Ducháčková³ uvádí, že potřeby jsou:

- peněžně ocenitelné a to jak potřeby konkrétní, které lze přímo peněžně vyčíslit, tak potřeby abstraktní, které nelze bezprostředně peněžně vyčíslit (k ohodnocení dochází dopředu sjednanou velikostí krytí);
- pro jednotlivý subjekt je problematický odhad toho, zda dojde k nahodilé události (zda bude vystaven realizaci příslušného rizika) a jak velké příslušné potřeby vzniknou (jak velká škoda bude nahodilou událostí způsobena), ale vcelku (pro větší počet účastníků) lze odhadnout výskyt a rozsah nahodilých událostí pomocí statistických propočtů.

Vznik škody často znamená, že se o škodu může jednat pouze v přeneseném významu: např. dožití se dalšího roku života v rámci důchodového pojištění má „škodní charakter sociální nedostatečnosti“.

2.3.1 Pojistná rizika

Pojistná rizika mohou být klasifikována podle různých hledisek:

- **čisté riziko** - prokazatelně náhodného charakteru (např. doba života, úraz, požár, dopravní havárie) na rozdíl od uměle vytvářeného spekulativního rizika (např. sázková činnost a hazardní hry): předmětem

---

² CIPRA, Tomáš. *Pojistná matematika: teorie a praxe*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, c2006, s. 15. ISBN 8086929116.

³ DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví: teorie a praxe*. 3. vyd. - přeprac. Praha: Ekopress, c2009, s. 19. ISBN 978-80-86929-51-4

pojištění jsou důsledně pouze čistá rizika a pojišťovny ve svém zájmu přispívají k jejich „čistotě“ bojem proti pojistným podvodům; navíc nahodilost pojistného rizika může být absolutní (např. požár), nebo relativní (např. úmrtí: určitě někdy nastane, ale náhodný je jeho okamžik);

- **objektivní riziko** - dáno objektivními faktory (takovými faktory je např. věk pohlaví, zdravotní stav apod.) na rozdíl od subjektivního rizika daného subjektivními faktory (takovými faktory je např. snaha pojištěného zachovat své zdraví a život, vyhnout se střetu se zákonem, zachovat pojištěný předmět ve funkčním stavu apod. z legislativního pohledu se mluví o pojistném zájmu, který patří k základním pojmům pojistného práva);
- **morální riziko** - nastává v situaci, kdy pojištěný nepreferuje jednoznačně činnost vedoucí k zabránění škody před vznikem škody (nemusí se přitom jednat o pojistný podvod); v této souvislosti se také uvádí tzv. antiselekce rizik, kdy snahou pojištěných je zabezpečit se formou pojištění především proti takovým rizikům, která jsou v jejich případě nejaktuálnější, např. proti riziku smrti při zhoršeném zdravotním stavu, nebo naopak proti riziku dožití v podmínkách sociální nedostatečnosti při tendenci prodlužování života; často se v pojišťovnictví rovněž mluví o morálním hazardu jako o tendenci pojištěných osob ke změně jejich chování ve směru, který vede k získání co nejvyššího pojistného plnění z již uzavřené pojistné smlouvy;
- **osobní riziko** - např. riziko předčasné smrti, tělesného poškození, sociální nedostatečnosti při dožití určitého věku apod.

Z hlediska pojistitele se rizika převzatá od všech klientů označují za tzv. **pojistně-technické riziko** pojistitele, které spočívá v potenciálním nebezpečí, že ve skutečnosti nedojde k vyrovnání mezi přijatým pojistným a vyplaceným pojistným plněním. Toto riziko se měří výší variability (nejčastěji směrodatnou odchylkou) mezi očekávaným stavem, z něhož vychází výpočet pojistného, a skutečným stavem, který se projeví ve vyplaceném pojistném plnění. Podstata veškeré pojišťovací činnosti se zakládá na tom, že s růstem

velikosti aktuálního počtu uzavřených pojistných smluv se pojistně-technické riziko snižuje. To se promítne ve formě nižší sazby pojistného.

2.3.2 Klasifikace pojištění

Základní klasifikace pojištění může být provedena například jako soukromé (komerční) pojištění, neživotní pojištění, životní pojištění, sociální a zdravotní pojištění.

Soukromé (komerční) pojištění:

- pojištění osob⁴;
- pojištění majetku;
- pojištění odpovědnosti za škody;
- úrazové pojištění;
- soukromé zdravotní a nemocenské pojištění.

Neživotní pojištění – někdy se pojištění majetku, pojištění odpovědnosti, úrazové pojištění a soukromé zdravotní a nemocenské pojištění označují souhrnně jako neživotní pojištění. Skutečnost, že se úrazové a soukromé zdravotní a nemocenské pojištění zařazují mezi neživotní pojištění, přestože se týkají osob, je dána jejich administrativní podobností s neživotním pojištěním a legislativním vymezením.

Životní pojištění je termín, který je vyhrazen pro pojištění osob, který zahrnuje krytí rizik ohrožujících životy lidí. V rámci těchto pojištění se uplatňují výplaty pojistných plnění v případě pojistných událostí, které se dotýkají života pojištěných osob nebo jiných osob. Výše pojistných plnění je dána velikostí pojistné částky, kterou pojistník sjednal, a tato výše pojistné částky má podle jeho představ a možností příslušné riziko pokrytí.

V životním pojištění jsou kryta dvě základní rizika – riziko úmrtí a riziko dožití. V současné době životní pojištění různými způsoby kombinuje tato dvě rizika, přičemž bývají do krytí v rámci produktů životního pojištění často zahrnuta ještě další rizika neživotního charakteru (invalidita, úraz, vážné nemoci apod.).

---

⁴ Pojištění osob se případně dále dělí např. na nedůchodové životní pojištění s výplatou pojistné částky v případě pojistné události formou jednorázového plnění a důchodové životní pojištění s výplatou důchodu (důchod ve smyslu plnění ze sjednaného pojištění).

V minulosti byl hlavní význam v životním pojištění přikládán krytí rizik úmrtí v návaznosti na krytí potřeb finančně závislých osob při úmrtí pojištěného, který byl živitelem rodiny. Krytí rizika úmrtí je stále nezbytnou součástí životního pojištění, ovšem větší význam se dnes přisuzuje zařazování rizika dožití do krytí v životním pojištění. V dnešní době se velmi často projevuje snaha uplatňovat životní pojištění jako jeden z nástrojů kryjících potřeby lidí ve stáří (zvyšuje se význam životního pojištění jako spořicího nástroje). Tím, že životní pojištění zahrnuje krytí rizika úmrtí a dožití prostřednictvím sjednání určité velikosti pojistné částky zvolené pojistníkem, vlastně plní, vedle vlastního krytí rizik, úspornou funkci. Životní pojištění tedy může být chápáno jako spořicí a investiční instrument, neboť jsou vytvářeny úspory v rámci životního pojištění specifickým způsobem. Životní pojištění může mít podporu ze strany státu. Obvyklé je uplatňování daňového zvýhodnění pro pojistníka v případě sjednání životního pojištění.

Sociální pojištění zabezpečuje úhradu dávek pro případ nemožnosti výkonu práce a zmírnění sociální nerovnosti formou finanční podpory. Pracovní neschopnost může být dočasná, např. nemocenské pojištění, příspěvek v nezaměstnanosti, nebo trvalá v důsledku věku či invalidity. V takovém případě se jedná o sociální důchodové pojištění garantované státem či penzijní připojištění organizované obvykle prostřednictvím penzijních fondů.

Zdravotní pojištění garantované státem, které patří k povinným odvodům jak zaměstnanců, tak i OSVČ aj. (např. v České republice se používá označení veřejné zdravotní pojištění).

Z právního hlediska lze pojištění rozdělit na dva druhy:

1) dobrovolné pojištění: sjednává se na základě dobrovolného rozhodnutí klientů (formou pojistné smlouvy) u komerčních pojišťoven;

2) povinné pojištění:

- **povinné smluvní pojištění:** sjednání je podmíněno k provozování některých činností – označuje se jako odpovědnostní pojištění, např. pojištění odpovědnosti za škody z výkonu povolání daňového poradce, pojištění odpovědnosti

za škodu způsobenou provozem motorového vozidla apod.;

- **zákonné pojištění:** není povinné, ale povinnost sjednání vyplývá ze zákona.

2.4 Základní pojistné pojmy

V zákoně o pojistné smlouvě⁵ a všeobecných pojistných podmínkách jsou vymezeny následující pojmy:

- § 3 odst. f) **pojistitel:** právnická osoba (většinou pojišťovna), která je podle zákona oprávněna provozovat pojišťovací činnost;
- § 3 odst. g) **pojistník:** fyzická nebo právnická osoba, která s pojistitelem uzavřela pojistnou smlouvu (mimo jiné má povinnost platit pojistné);
- § 3 odst. h) **pojištěný:** fyzická osoba, na jejíž život a zdraví se pojištění vztahuje (pojištěný je na rozdíl od pojistníka nositelem pojistného zájmu);
- § 3 odst. i) **oprávněná osoba:** fyzická nebo právnická osoba, které v důsledku pojistné události vznikne právo na pojistné plnění; pojistník, pojištěný a oprávněná osoba mohou být případně tatáž osoba;
- § 3 odst. j) **obmyšlený:** fyzická nebo právnická osoba určená pojistníkem v pojistné smlouvě, které vznikne právo na pojistné plnění v případě smrti pojištěného (pokud obmyšlený v pojistné smlouvě nebyl určen, platí ustanovení § 51 odst. 2 a 3 zákona o pojistné smlouvě);
- § 3 odst. x) **odkupné:** část nespotřebovaného pojistného ukládaná pojistitelem jako technická rezerva vypočtená pojistně-matematickými metodami k datu zániku pojištění;
- **podíl na přebytku:** podíl, který vzniká jako rozdíl mezi skutečně dosaženým zhodnocením vložených prostředků a zaručeným zhodnocením příslušným dané pojistné smlouvě;
- **pojistka:** potvrzení o uzavření pojistné smlouvy vydané pojistitelem;
- **poplatek z pojištění:** poplatek, který pojistník hradí pojistiteli jeho náklady spojené se správou pojištění, a to v případech dohodnutých v pojistné smlouvě; výši poplatku určuje pojistitel a pojistné tuto částku již

---

⁵ Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů

obsahuje;

- **podílová jednotka:** podíl na investičním fondu představující nárok na část hodnoty investičního fondu.

Pojistná událost je nahodilá skutečnost blíže určená v pojistné smlouvě, se kterou vzniká pojistiteli povinnost poskytnout pojistné plnění. Pojistné plnění může mít tyto varianty:

- jednorázově vyplacená pojistná částka;
- důchod (v důchodovém pojištění nebo případně v některých pojistných produktech při rozložení jednorázové pojistné částky do annuity umožněné opcí klienta; přitom se především rozlišuje životní důchod, kdy každá další výplata důchodu je podmíněna tím, že pojištěný je naživu, a jistý důchod, který se vyplácí po stanovenou dobu bez této podmínky);
- zproštění od placení pojistného.

Zproštění od placení je někdy automaticky součástí pojistné smlouvy, ale častěji se jedná o samostatné připojištění. Pojišťovna na sebe přebírá povinnost placení pojistného za osobu, které se stala pojistná událost. Zproštění od placení pojistného může navazovat na invaliditu, ztrátu zaměstnání či vážné tělesné poškození.

Pojistné lze klasifikovat tímto způsobem:

- **jednorázové pojistné:** stanovené na celou dobu, na kterou bylo pojištění sjednáno, tj. zaplatí se najednou při uzavření smlouvy;
- **běžné pojistné:** stanovené dopředu za pojistné období, tj. platí se opakovaně ve splátkách (obvykle na počátku jednotlivých pojistných období splátkami stejné výše; navíc pojišťovna většinou zohledňuje určitým zvýhodněním placení pojistného dopředu za delší pojistná období); moderní pojišťovnictví však u řady pojistných produktů připouští flexibilní běžné pojistné (s pohyblivou frekvencí a výší splátek včetně „prázdnin“ v placení běžného pojistného a mimořádného pojistného);
- **nettopojistné:** vypočtené tak, aby v průměru pokrylo pojišťovně vyplacená pojistná plnění (optimální by byl průměr v rámci příslušného

pojistného kmene pojišťovny, ale často se vzhledem k používaným výpočetním podkladům jedná o aproximace vycházející z průměrů pro globální populaci);

- **bruttopojistné:** jedná se o nettopojistné rozšířené o složky na pokrytí správních nákladů pojistitele a případných nepříznivých škodných výchylek formou bezpečnostní přírážky;
- **valorizované pojistné:** jedná se o pojistné navyšované se souhlasem pojistníka vzhledem k vývoji inflace; cílem je snaha udržet reálnou hodnotu dnešních peněz i v budoucnu, to bývá dle druhu pojištění nazýváno také indexace a dynamika.

Mezi pojmy vyskytujícími se v oblasti pojišťovnictví lze také řadit technickou úrokovou míru. **Technická úroková míra** se používá k oceňování systémů finančních toků v životním pojištění. Představuje takové zhodnocení pojistného, na které má klient smluvní nárok, i když skutečné zhodnocení může být vyšší. Její výše se volí konzervativně podle situace na finančním trhu. Technická úroková míra se využívá u kapitálového životního pojištění a u investičního životního pojištění v případě, že si pojistník zvolí příslušnou investiční strategii, která alokuje 100 % pojistného rezervotvorné části do garantovaného fondu.

Podíl na zisku životní pojišťovny je rozdělování jejího prostředků pojišťovny svým klientům, kterého pojišťovna dosahuje díky rozdílu mezi kalkulovaným stavem a skutečným stavem příslušných parametrů. Tyto parametry mohou být následující:

- především investiční zhodnocení rezerv pojistného (jejich skutečné zhodnocení na finančních trzích bývá vyšší než kalkulovaná technická úroková míra);
- úmrtnost (počet zemřelých z určité skupiny obyvatelstva, je-li skutečná úmrtnost nižší, než kalkulovaná, může životní pojišťovna ušetřené plnění rozdělit mezi své klienty);
- stornovost (počet ukončených pojistných smluv z celkového počtu);
- správní náklady pojišťovny.

Ze zákona nevyplývá povinnost vyplácení podílu na zisku, ale v praxi je běžné, že se garantuje minimální vyplácené procento, případně výše bonusu v závislosti na pojistném. Tento bonus je uplatňován především z konkurenčních důvodů.

2.5 Soukromé životní pojištění

Soukromé životní pojištění znamená v podstatě totéž jako pojištění osob. Jedná se přitom obvykle o dlouhodobější pojistné smlouvy, které obecně mají zajistit finanční podporu v případě ztráty příjmu (i když dnes se stále výrazněji uplatňují investiční či jiné motivace). Významnou odlišností mezi životním a neživotním pojištěním je délka pojistných dob, na které se smlouvy sjednávají. Dalším důležitým rysem je, že do této oblasti spadají převážně obnosová pojištění (v pojistné smlouvě je předem určená dohodnutá finanční částka) bez zjišťování konkrétního rozsahu pojistného zájmu.

Cipra⁶ uvádí, že lze sjednat v rámci pojištění osob:

- pojištění pro případ smrti (v Evropě se také často používá termín rizikové životní pojištění, zatímco pro zbytek lze většinou uplatnit termín kapitálové (rezervotvorné) životní pojištění: pojistnou událostí je smrt pojištěného;
- pojištění pro případ dožití: pojistnou událostí je dožití sjednaného věku pojištěného, tímto se pojištěný brání situaci sociální nedostatečnosti;
- smíšené pojištění: pojistnou událostí je smrt pojištěného, nebo dožití sjednaného věku pojištěným podle toho, co nastane dříve;
- důchodové pojištění: jedná se v podstatě o speciální pojištění pro případ dožití s pravidelně se opakujícím pojistným plněním ve formě výplaty důchodu.

V České republice převažuje smíšené pojištění, které bývá zahrnuto v investičním životním pojištění, v rizikovém životním pojištění a i v kapitálovém životním pojištění. Nejméně využívaným druhem v České republice je důchodové pojištění, od kterého postupně odcházejí i pojišťovny a nabízejí

---

⁶ CIPRA, Tomáš. *Pojistná matematika: teorie a praxe*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, c2006, s. 22. ISBN 8086929116..

převážně investiční životní pojištění, které je spojeno s vyšší investiční variabilitou. Důchodové životní pojištění bývá často zaměňováno s penzijním připojištěním, které nespadá do životního pojištění, ale do sociálního pojištění.

Příloha č. 1 zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví člení životní pojištění na následující odvětví:

1. Pojištění pouze pro případ smrti, pojištění pouze pro případ dožití, pojištění pro případ dožití se stanoveného věku nebo dřívější smrti, pojištění spojených životů, životní pojištění s vrácením pojistného.
2. Svatební pojištění nebo pojištění prostředků na výživu dětí.
3. Důchodové pojištění.
4. Pojištění podle bodu 1 až 3 spojené s investičním fondem (tzv. investiční životní pojištění).
5. Kapitálové činnosti
  - a. Umořování kapitálu založené na pojistně-matematickém výpočtu, jimiž jsou proti jednorázovým nebo periodickým platbám dohodnutým předem přijaty závazky se stanovenou dobou trvání a ve stanovené výši;
  - b. Správa skupinových penzijních fondů;
  - c. Činnosti doprovázené pojištěním zabezpečujícím zachování kapitálu nebo platbu minimálního úroku;
  - d. Pojištění týkající se délky lidského života, které je upraveno právními předpisy z oblasti sociálního pojištění, pokud zákon umožňuje jeho provádění pojišťovnou na její vlastní riziko.
6. Pojištění pro případ úrazů nebo nemocí, je-li doplňkem podle odvětví 1 až 5.

Podle způsobu použití přijatého pojistného (k zabezpečení pojistného plnění pojistitele) lze pojištění u životního pojištění rozdělit na dvě složky:

- **rizikové pojistné**, které tvoří tu část netto pojistného, kde se hodnota pravděpodobnosti pojistné události po dobu trvání pojištění v čase výrazně nemění, kolísání kolem průměru není v čase příliš významné a tato část pojistného se spotřebovává v průběhu pojistného období

a není z něho tvořena dlouhodobá rezerva;

- **pojistné rezervotvorné**, které tvoří tu část netto pojistného, kde hodnota pravděpodobnosti pojistné události v čase roste a kdy se podstatná část pojistného ukládá do rezervy na závazky budoucích let.

Jiné členění životního pojištění vychází z toho, zda pojistný produkt obsahuje či neobsahuje spořicí (investiční) složku vytvářenou z pojistného a označovanou termínem rezerva pojistného:

- rezervotvorné životní pojištění (komerčně označované jako kapitálové životní pojištění, či v USA jako pojištění s kapitálovou hodnotou);
- nerezervotvorné životní pojištění (typický příklad nerezervotvorného životního pojištění je rizikové životní pojištění kryjící pouze specifická rizika).

Vlastnosti jednotlivých druhů pojištění osob jsou rozděleny v následující tabulce.

Tabulka 1: Vlastnosti pojištění osob

Vlastnosti	Druh pojištění osob				
	Rizikové životní	Kapitálové životní	Univerzální životní	Investiční životní	Důchodové
Krytí rizika (smrti)	X	X	X	X	
Tvorba kapitálové hodnoty		X	X	X	X
Aktivní ovlivňování výnosu				X	
Garantované zhodnocení		X	X pro vybrané nástroje	X pro vybrané nástroje	X
Flexibilita	X	X	X	X	
Daňová uznatelnost		X	X	X	X

Zdroj: ČAP

2.6 Kapitálové životní pojištění

Základem kapitálového životního pojištění je ukládání finančních prostředků do rezervotvorné složky. Velikost zhodnocení v rezervotvorné části se udává předem a nemění se. Velikost zhodnocení se případně zvyšuje o připsané podíly na zisku, které rozdělí příslušná pojišťovna. Spoření se doplňuje rizikovou částí, kde lze sjednat celou řadu připojištění. Mezi nejčastěji využívané připojištění patří připojištění pro případ trvalých následků úrazem, pro případ invalidity, připojištění pro případ vážného onemocnění, nebo pro pobyt v nemocnici. Ukládání prostředků do kapitálového životního pojištění slouží především pro konzervativnější klienty a je spojeno s minimální možností změn na pojistné smlouvě. U kapitálového životního pojištění dochází ke sjednání pevné částky pro výplatu v případě pojistné události smrti, stejně tak jako pevnou částku v případě pojistné události dožití. Spoření touto formou bývá poplatkově méně náročné než investování formou podílových fondů v investičním životním pojištění. Při splnění příslušných podmínek, dle zákona o dani z příjmu fyzických osob, lze snížit základ daně o částku ročního pojistného.

2.7 Rizikové životní pojištění

Typickým znakem rizikového životního pojištění je absence rezervotvorné částky. Hlavním rysem rizikového životního pojištění je ten, že bývá určen pro případ smrti. V případě zrušení pojistné smlouvy nenáleží klientovi žádné plnění, jelikož produkt neobsahuje spořicí složku. Tento druh pojištění osob využívají zejména klienti, kteří zvolili jinou formu spoření, klienti kteří se chtějí jen dočasně chránit proti rizikům a klienti kteří vinkulují pojistné plnění jinému subjektu (např. hypotéky, nebo půjčky).

Stejně jako ostatní druhy pojištění osob lze také k rizikovému životnímu pojištění sjednat velký počet připojištění. Základní pojistné na krytí rizik je obvykle vyšší než u jiných druhů pojištění osob, avšak zde pojistné není odstupňováno podle rizikovosti skupin jednotlivých zaměstnání. Jedná se především o výhodu pro klienty s rizikovějším zaměstnáním, která jsou fyzicky náročnější a spoření realizují v jiných instrumentech.

2.8 Investiční životní pojištění

Investiční životní pojištění lze klasifikovat jako spojení rizikového životního pojištění a investování prostřednictvím otevřeného podílového fondu. Pak ovšem výsledná hodnota naspořených prostředků není předem známá, resp. závisí na výnosech a ztrátách realizovaných na kapitálovém, peněžním, devizovém či jiném trhu. Investiční životní pojištění tedy klientům nabízí vyšší výnosový potenciál při zhodnocování rezerv, ovšem za cenu vyššího rizika (riziko zhodnocení či znehodnocení rezerv je přesunuto zcela na klienta). Pojišťovna tvoří při ukládání prostředků investičního pojištění speciální fondy, které ukládají prostředky do určité kombinace finančních investic. Mezi základní fondy patří:

- akciový fond – obvykle akcie zavedených podniků;
- fond obligací – státní, municipální, bankovní a podnikové dluhopisy;
- komoditní fond – složený z jednotlivých komoditních a surovinových futures kontraktů;
- peněžní fond – krátkodobé cenné papíry typu pokladničních poukázek,
- fond státních cenných papírů;
- fond cizích měn;
- různé smíšené fondy – kombinují jednotlivé finanční instrumenty.

Investiční fondy jsou rozděleny na podílové jednotky. Každá podílová jednotka představuje nárok na předepsaný podíl příslušného investičního fondu. Klient má v pojišťovně otevřen korunový účet, na který plyne jeho pojistné a ze kterého je strháváno případné rizikové pojistné a správní náklady pojišťovny. Vedle tohoto účtu náleží klientovi ještě podílový účet, na kterém jsou prostředky ve formě podílových jednotek. Za prostředky na korunovém účtu jsou pořizovány podílové jednotky ve fondech, které si zvolil pojištěný. Rozdělení nakupovaných jednotek mezi jednotlivé investiční fondy určuje alokační poměr. Klient může tento poměr měnit, a tak upravovat i potenciální výnos a riziko spojené s jeho pojistkou.

Zaplacené brutto pojistné se tedy rozpadá na tři části: určitá část se spotřebuje na úhradu správních (administrativních) nákladů, po tomto odpočtu

zůstává netto pojistné, z něj se hradí rizikové pojistné (pojistné kryjící riziko smrti, popř. některá neživotní rizika jako úrazy či invalidita) a zbytek tvoří rezervu pojistného. Z prostředků na účtu rezerv pojištěný popř. pojistník následně nakupuje tzv. podílové jednotky. Výnosy z podílů se nevyplácejí, zvyšuje se o ně hodnota podílu.

Pojišťovna se přenesením investičního rizika na pojištěného sice zbavuje závazku vyplácet minimální garantovaný výnos, ovšem zároveň přichází i o možnost vytvářet zisk v případě, že by dosáhla vyššího zhodnocení rezerv, než jaký výnos připisuje klientům. Pak je pojišťovna nucena vytvářet zisk z jiných zdrojů a těmi jsou především poplatky za správu pojištění a za správu fondů, transakční poplatky, nebo příznivější vývoj úmrtnosti než kalkulovaná úmrtnost. V základní variantě investičního pojištění vyplácí pojišťovna při úmrtí pojištěného pojistnou částku sjednanou pro případ úmrtí, při dožití, popř. při předčasném ukončení smlouvy, vyplatí úspory.

V rámci investičního životního pojištění má pojistník možnost volby portfolia, resp. podílového fondu, případně podílových fondů a nese také investiční riziko. Vzhledem k tomu, že přístup pojišťovny k investování rezervy u investičního životního pojištění je jiný než u klasické podoby životního pojištění, bývá investiční životní pojištění spravováno odděleně od ostatních druhů životního pojištění.

Investiční životní pojištění se oproti kapitálovému životnímu pojištění jeví jako „živý“ nástroj investování. Nelze tedy plně spoléhat na kalkulované výnosy, které vychází z historického vývoje. Při investování na delší časové období se výkyvy trhu vyrovnají. Pokud má smlouva investičního životního pojištění sloužit ke krátkodobému investování, je třeba vývoj pečlivě sledovat. Pojistku lze sjednat na období již od 5 let, což hlavně při alokaci prostředků do akciových fondů a komodit lze považovat za rizikové, jelikož doporučená doba investování u těchto instrumentů se pohybuje mezi 10 a 15 lety. Lze tedy doporučit využití možnosti změny alokace prostředků do fondů, kterou je možno provádět dle příslušné pojistné smlouvy buď zcela zdarma, případně za příslušný poplatek. Tento servis poskytují někteří zprostředkovatelé renomovaných pojišťoven

automaticky, ale častější jsou případy, kdy se tímto po podepsání smlouvy již nezaobírají, jelikož se jedná o práci na víc, která není pro zprostředkovatele tak finančně zajímavě ohodnocená.

Z toho důvodu, že klient nese celé investiční riziko (pokud pomineme garantovaný fond), je třeba klást velkou pozornost na volbu investiční strategie. Při volbě investiční strategie lze vybrat individuálně příslušné fondy a alokaci prostředků do nich, nebo lze využít investičních dotazníků nabízené pojišťovny. Po vyplnění těchto investičních dotazníků dojde k zařazení klienta do jedné ze tří přednastavených variant. Tyto varianty jsou uspořádány dle rizika od nejnižšího až po vysoké. Rozdělené jsou od konzervativní, přes vyváženou, až po dynamickou strategii. Jednotlivým strategiím odpovídá příslušné investiční riziko.

Tabulka 2: Investiční strategie

Strategie	Riziko	Určeno pro	Časový horizont
Konzervativní	Nízké	Investory, kteří jsou ochotni postoupit minimální riziko a jejich cílem je jistota stabilního zhodnocování.	Krátkodobý
Vyvážená	Střední	Investory, kteří preferují vyvážený poměr mezi mírou investičního rizika a vyšší očekávaného výnosu.	Střednědobý
Dynamická	Vysoké	Investory, kteří jsou ochotni postoupit vyšší riziko a očekávají za to vyšší míru výnosů. V důsledku rizikovosti strategie může dojít i ke zhodnocení investice	Dlouhodobý

Zdroj: ČAP

2.9 Daňové zvýhodnění životního pojištění⁷

V České republice, stejně jako v jiných zemích po celém světě, stát podporuje spoření formou životního pojištění a to od roku 2001. Nutno rozlišit

⁷ Životním pojištěním se rozumí kapitálové životní pojištění a investiční životní pojištění

daňové zvýhodnění na příspěvky zaměstnavatelů a zaměstnanců. V průběhu let se mění výše odčitatelné položky ze základu daně z příjmu a to tak, jak se mění ekonomická situace státu a jiné okolnosti. Snahou státu je motivace občanů ke spoření a zajištění se na stáří. Stát tímto částečně přenáší břemeno, které vzniká v souvislosti se smrtí občana a se sociální nedostatečností na pojišťovnu. Je to prováděno tak, že pojistné plnění v případě smrti občana vyplácí pojišťovna místo různých forem dávek, které by za jinak stejných okolností poskytoval stát. Obdobnou formou je podporované i penzijní připojištění, kde však navíc stát motivuje státní podporou dle výše příspěvku občana penzijní společnosti. Oba tyto produkty jsou primárně určené pro dlouhodobé spoření, což je zahrnuto i do podmínek pro možnost uplatnění odčitatelné položky od základu daně z příjmů fyzických osob a poplatníci platí nižší daně maximálně o 1 800 Kč za rok. Daňové zvýhodnění se tedy poskytuje například na penzijní připojištění, kapitálové životné pojištění či investiční životní pojištění.

Podmínky pro uplatnění odčitatelné položky, upravuje v České republice zákon č. 586/1992 Sb. o dani z příjmu ve znění pozdějších předpisů § 15 Nezdanitelná část základu daně odst. 6. Tato norma upravuje odčitatelnou položku životního pojištění od základu daně takto:

- *„od základu daně za zdaňovací období lze odečíst poplatníkem zaplacené pojistné ve zdaňovacím období na jeho soukromé životní pojištění podle pojistné smlouvy uzavřené mezi poplatníkem jako pojistníkem a pojištěným v jedné osobě a pojišťovnou, která je oprávněna k provozování pojišťovací činnosti na území České republiky podle zvláštního právního předpisu,89), nebo jinou pojišťovnou usazenou na území členského státu Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru za předpokladu, že výplata pojistného plnění (důchodu nebo jednorázového plnění) je ve smlouvě sjednána až po 60 měsících od uzavření smlouvy a současně nejdříve v kalendářním roce, v jehož průběhu dosáhne poplatník věku 60 let, a u pojistné smlouvy s pevně sjednanou pojistnou částkou pro případ dožití navíc za předpokladu, že pojistná smlouva s pevně sjednanou pojistnou částkou*

pro případ dožití s pojistnou dobou od 5 do 15 let včetně má sjednanou pojistnou částku alespoň na 40 000 Kč a pojistná smlouva s pevně sjednanou pojistnou částkou pro případ dožití s pojistnou dobou nad 15 let má sjednanou pojistnou částku alespoň na 70 000 Kč. U důchodového pojištění se za sjednanou pojistnou částku považuje odpovídající jednorázové plnění při dožití. V případě jednorázového pojistného se zaplacené pojistné poměrně rozpočítá na zdaňovací období podle délky trvání pojištění s přesností na dny. Maximální částka, kterou lze odečíst za zdaňovací období, činí v úhrnu 12 000 Kč, a to i v případě, že poplatník má uzavřeno více smluv s více pojišťovnamí. Při nedodržení těchto podmínek z důvodu zániku pojištění nebo dodatečné změny doby trvání pojištění nárok na uplatnění odpočtu nezdanitelné části základu daně zaniká a příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém k této skutečnosti došlo, jsou částky, o které byl poplatníkovi v příslušných letech z důvodu zaplaceného pojistného základ daně snížen, s výjimkou pojistných smluv, u nichž nebude vyplaceno pojistné plnění nebo odbytné a zároveň rezerva, kapitálová hodnota nebo odkupné bude převedeno na novou smlouvu soukromého životního pojištění splňující podmínky pro uplatnění nezdanitelné části základu daně.“

V novelizaci zákona o daních z příjmu fyzických osob nabývající účinnosti 1. ledna 2015 může být kapitálová hodnota pojištění převedena na novou smlouvu soukromého životního pojištění splňující podmínky pro uplatnění nezdanitelné části základu daně.

2.10 Metody výběru pojišťoven pro analýzu dat

Na českém pojistném trhu bylo k třetímu čtvrtletí roku 2012 aktuálně 20 životních pojišťoven a 26 neživotních pojišťoven. Některé pojišťovny provozují svoji činnost jak v oblasti životního pojištění, tak i v oblasti neživotního pojištění. Pro potřeby praktické části práce byly použity poslední dostupné statistiky České asociace pojišťoven (dále jen ČAP) ke konci 3. Q roku 2012. Při výběru pěti konkrétních životních pojišťoven, na jejichž produktech budou

provedeny analýzy, jsem se zaměřil na změnu v oblasti celkového předepsaného pojistného za poslední 4 Q. V této statistice se běžné pojistné započítává v plné výši a jednorázové pojistné ve výši 10 %. Za účelem zlepšení vypovídací schopnosti jsem monitoroval jen pojišťovny, které mají výši celkového předepsaného pojistného minimálně 1 000 000 Kč.

2.11 Systém určení parametrů pojistné smlouvy

Pojistná smlouva investičního životního pojištění se skládá z rizikové a rezervotvorné části. Riziková část, která má neživotní charakter, byla v této práci vynechána, neboť v případě užití rizikové části by došlo ke změně pojistného, přičemž by ale část byla alokována v rezervotvorné složce a část v rizikové složce. Pro svůj charakter tedy nelze rizikovou složku zahrnout do výpočtů. V České republice lze totiž v pojistné smlouvě sjednat přes 30 různých připojištění dle potřeb klienta a docházelo by k odklonění od tématu. Z důvodu nemožnosti zjištění budoucího vývoje inflace jsou propočty prováděny v dnešních cenách. Tento nedostatek lze ve smlouvách o životním pojištění odstranit indexací (automatické zvyšování pojistné částky podle indexu inflace sloužící k ochraně pojistného krytí), ale z důvodu nejasného vývoje jsou kalkulace provedeny bez zohlednění inflace. Klienti mají ve smlouvách investičního životního pojištění možnost vkládání mimořádných vkladů do rezervotvorné části. Kalkulace jsou provedeny za předpokladu nulových mimořádných vkladů, jelikož se jedná o individuální a také dobrovolnou možnost.

V této práci je investiční životní pojištění použito jako spořicí produkt. Pojištění pro případ smrti bude mít tedy podobu zaplaceného pojistného, výpočty nebude ovlivňovat dodatečné rizikové pojistné. Výši plnění pro případ smrti je možno standardně nastavit na konstantní částku, nebo na sumu lineárně klesající, individuální či na roční výplaty důchodu. K vypracování pojistné smlouvy bývá povinností klienta doložit zdravotní dotazník, případně absolvovat zdravotní prohlídku pro případ nadstandardních pojistných částek. Tuto skutečnost kalkulace nezahrnují. Předpokládá se tedy, že klient je způsobilý k uzavření pojistné smlouvy bez případných přírážek a výluk.

2.12 Metody sběru a vyhodnocování informací

Pro sběr dat k získání fiktivních údajů o pojištěném byl použit dotazník (viz příloha č. 1). Dotazník obsahoval dotazy, na které každý respondent odpověděl výhradně podle svého vlastního uvážení a potřeby. Dále obsahoval uzavřené odpovědi z oblasti daňového zvýhodnění, které se na životní pojištění vztahuje. Číselné údaje jako pojistné nebo dobu spoření jsem vyhodnotil podle aritmetického průměru a mediánu. Volbu investiční strategie jsem zvolil na základě položených dotazů a vyhodnocení jsem provedl bodovou metodou. Dotazy ohledně daňového zvýhodnění související se smlouvami investičního životního pojištění jsem vyjádřil procentuálně na základě absolutního počtu respondentů. Respondenti vyplňující dotazník byli studenti vysoké školy, kteří se svou činností spadají do první rizikové skupiny. První riziková skupina se vyznačuje nejnižšími sazbami pojistného z důvodu povahy jejich činnosti. Tento předpoklad je v kalkulacích zohledněn.

Jedním z bodů, podle kterého byly jednotlivé varianty hodnoceny, je nákladovost příslušné pojistné smlouvy. Problematikou nákladovosti pojistných smluv se zabývá projekt TANK. Princip fungování tohoto ukazatele je popsán v následující podkapitole. K výběru výsledné varianty bylo třeba použít vícekriteriální hodnocení variant z důvodu většího počtu kritérií na základě, kterých jsou varianty hodnoceny. Váha každé varianty je vybrána Saatyho metodou a ke konečnému výsledku je použita metoda pořadí. Tyto metody jsou vysvětleny níže.

2.12.1 Ukazatel nákladovosti TANK

Nákladovostí investičních životních pojištění se zabývá projekt TANK. Tento projekt vznikl v roce 2006 zkušenými odborníky z oblasti životního pojištění. Autoři o projektu TANK uvádějí⁸: „TANK je *ukazatelem nákladovosti, použitelným pro kterýkoliv investiční produkt, u něhož jsou známé poplatky, investiční politiky a povaha investičních aktiv. TANK představuje metodu*

---

⁸ Ukazatel TANK. In: [online]. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.tankfin.cz/ukazatel-TANK-nakladovost-IZP/>

k porovnání poplatků netransparentních investičních produktů. Ukazatel TANK je obdobou RPSN, používá se ale pro produkty pravidelného investování. Jediným číslem v procentech vyjadřuje, jak drahý je určitý (spořicí) investiční produkt v určité modelové situaci. TANK je poměrem všech předpokládaných zaplacených poplatků vůči předpokládané budoucí hodnotě investice.“

Mimo ukazatel TANK autoři užívají i ukazatel aTANK. Tento ukazatel vyjadřuje, kolik procent z ročního výnosu zůstane v pojišťovně na poplatcích. Posledním z použitých ukazatelů je ukazatel TER, vyjadřující celkové náklady na správu fondů.

2.12.2 Saatyho metoda

Saatyho metoda patří mezi nejčastěji používané metody pro volbu vah. Saatyho metodu stanovení vah kritérií lze rozdělit do dvou kroků. První krok je párové srovnávání kritérií, kdy se zjišťují preferenční vztahy dvojic kritérií uspořádaných v tabulce, v jejichž řádcích i sloupcích jsou zapsána kritéria ve stejném pořadí. Následně se určuje preference jednotlivých dvojic kritérií a také velikost této preference, která se vyjadřuje určitým počtem bodů ze zvolené bodové stupnice. Postupně se stanovují velikosti preferencí jednotlivých dvojic kritérií uspořádaných v tabulce, kde v řádcích a sloupcích jsou zapsána kritéria v témže pořadí, přičemž velikost preference vyjadřuje vždy přiřazení určitého počtu bodů z bodové stupnice.

2.12.3 Metoda pořadí

Metoda pořadí, nebo také AHP spočívá v prostém seřazení kritérií do pořadí dle jejich důležitosti. Nejdůležitější kritérium je umístěno na první místo, nejméně důležité na poslední. Nejdůležitější kritérium ohodnotíme body - $x_j = j$, druhé nejdůležitější $j-1$ body a poslední (nejméně důležité) jedním bodem $x_j = 1$.

3 Analytická část

Tato část se bude zabývat vyhodnocováním dotazníku, který byl vytvořen pro sběr dat od respondentů, a dále pak prováděním kalkulací na základě údajů získaných z tohoto dotazníku.

Sběr dat do dotazníku byl proveden s pomocí internetu a byl vytvořen s pomocí služby Google Docs. Dotazník (příloha č. 1) se sestává ze dvou částí. První část slouží pro určení investiční strategie a jsou zde kladeny dotazy, které jsou v praxi využívány pojišťovny v investičním dotazníku. Druhá část se zjišťuje znalosti respondentů v daňové oblasti. Daňová oblast je v dotazníku uvedena z toho důvodu, že souvisí se smlouvami životního pojištění. Jedná se totiž o určitou podporu od státu formou odčitatelné položky od základu daně. Převážnou část respondentů tvoří studenti vysoké školy. Tento fakt je důležitý pro získání údajů o fiktivním respondentovi, na základě jehož potřeb budou kalkule u jednotlivých pojišťoven provedeny.

3.1 Vyhodnocení dotazníku - daně

Daňová oblast byla jednou ze součástí dotazníku. Dotazník obsahoval 3 otázky na tuto problematiku a to, zda respondenti vědí o daňových odpočtech a jejich podmínkách. Dotazník zjišťoval:

- daňovou podmínku minimální doby pojištění životního pojištění;
- daňovou podmínku uzavření životního pojištění minimálně do věku 60 let;
- maximální výši odčitatelné položky od základu daně z příjmu.

Zjištěné výsledky jsou uvedeny v tabulce a to tak, že:

- 31,8 % respondentů odpovědělo správně na daňovou podmínku řešící minimální dobu trvání životního pojištění;
- 27,1 % respondentů zná minimální věk, do kterého musí být životní pojištění sjednáno;
- 23,4 % respondentů zná částku, o kterou si lze snížit základ daně o úhrn zaplaceného pojistného na životní pojištění.

Všechny daňové podmínky zároveň však znalo pouze 3,7 % respondentů.

V dotazníku nebyla obsažena otázka zaměřující se na částky na dožití, jelikož tyto částky jsou automaticky obsahem smlouvy bez dodatečného ujednání.

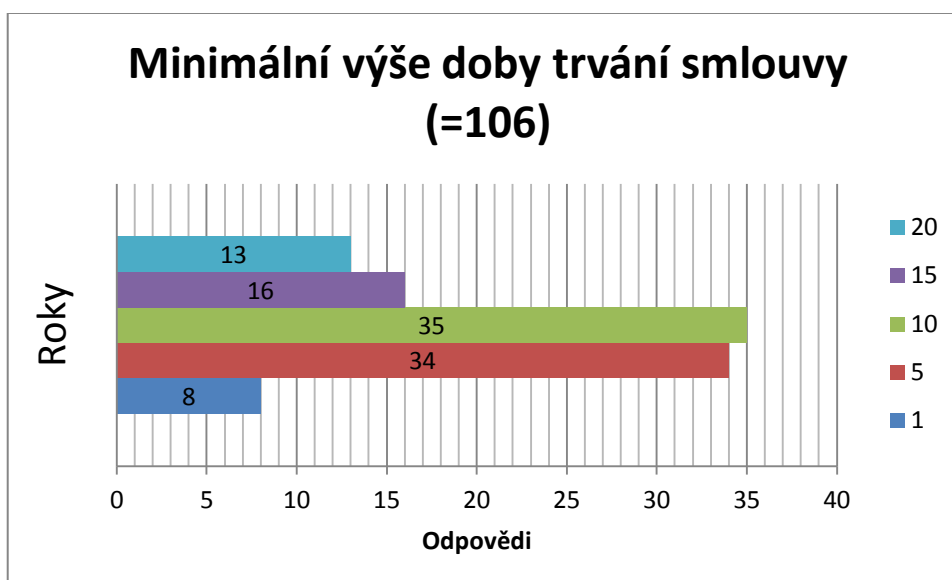
Tabulka 3: Výsledky dotazníku z daňové oblasti

	Minimální doba trvání	Věk dožití	Částka daně	Všechny podmínky
Počet respondentů	106	106	103	107
Výsledek v %	31,8%	27,1%	23,4%	3,7%

Zdroj: Vlastní zpracování

Zjištěné výsledky jsou níže zobrazeny v absolutních číslech a rozpracovány na jednotlivé oblasti obsažené v dotazníku.

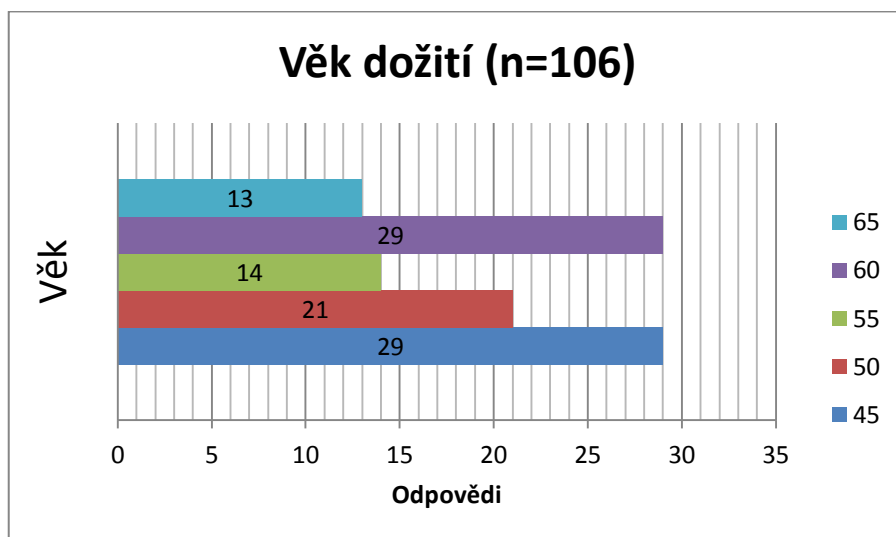
Graf 1: Doba trvání smlouvy

Zdroj: Vlastní zpracování

Největší počet odpovědí u daňové podmínky týkající se minimální doby trvání smlouvy zaznamenala odpověď 10 let. Tuto odpověď zvolilo 35 ze 106 (1 nedopověděl) respondentů. Správnou odpověď, tedy minimálně 60 měsíců (5 let) trvání, zvolilo 34 respondentů, což odpovídá 31,8 % správných odpovědí. Procento špatných odpovědí je vysoké, avšak z hlediska klientů není až tak důležité. Není důležité z toho smyslu, že pojistné smlouvy s běžně placeným pojistným bývají standardně nastaveny na více než 5 let trvání.

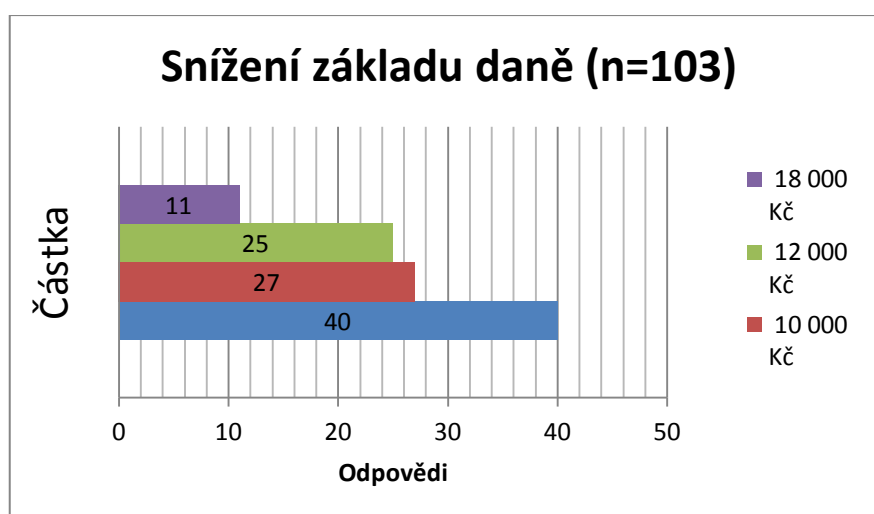
Graf 2: Věk dožití

Zdroj: Vlastní zpracování

V další části dotazníku se jednalo o to, do kolika let musí být minimálně uzavřena smlouva životního pojištění, aby si klient mohl uplatnit odečitatelnou položku od základu daně, na kterou se odpovídalo dále. Shodně 29 odpovědí zaznamenala varianta 45 let a 60 let. Správná odpověď je 60 let, tedy klienti, kteří by si sjednali smlouvu životního pojištění až do 65 let (13 respondentů), by též nepřišli o možnost snížení základu daně. Zbýlých 60 % klientů může být nemile překvapeno, že si tuto položku nemohou uplatnit a tím pádem přijít až o 1 800 Kč na daních za rok.

Graf 3: Snížení základu daně

Zdroj: Vlastní vypracování

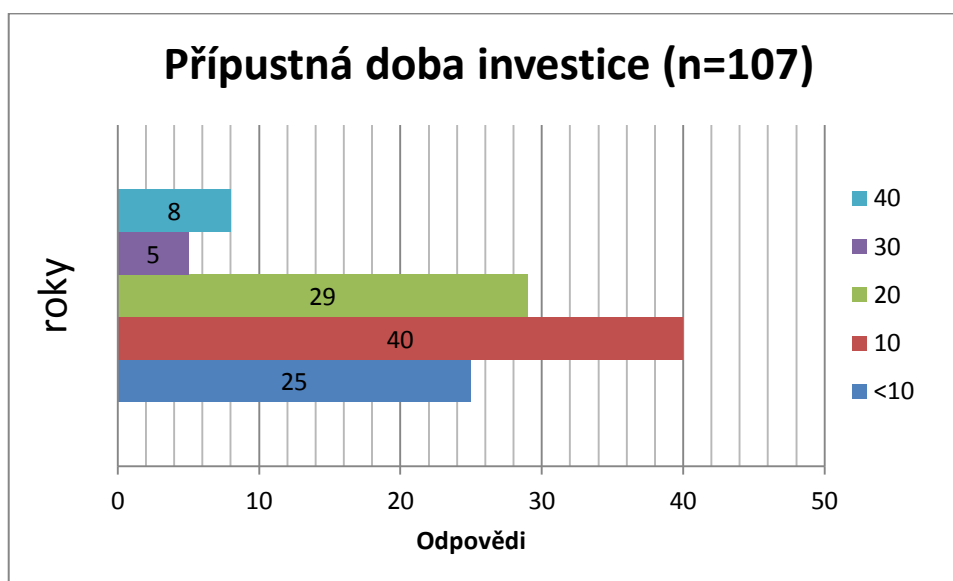
Poslední část dotazníku byla zaměřena na výši částky, kterou si lze při splnění podmínek výše odečíst od základu daně z příjmu. Celkem 40 ze 103 respondentů vybralo částku 8 000 Kč. Tato částka v zákoně o dani z příjmu opravdu byla zahrnuta, ale již několik let platí 12 000 Kč. Správnou odpověď zaznamenalo 25 respondentů. Respondenti, kteří by si chtěli odečíst maximálně 12 000 Kč od základu daně za rok, musí předložit potvrzení, které zasílá pojišťovna o výši zaplaceného pojistného. Potvrzení se přikládá k daňovému priznání, nebo se předkládá zaměstnavateli k uplatnění daňového zvýhodnění za uplynulý kalendářní rok.

Nejvíce zarážející je fakt, že pouze 4 respondenti (z celkového počtu 107 respondentů) odpověděli na všechny zadané dotazy správně. Důvody toho, proč tak malé procento respondentů znalo všechny podmínky, by mohly být předmětem dalšího výzkumu. Klienti tak mohou zbytečně přicházet o své peníze, které tak zaplatí na dani, přičemž by ale až 1 800 Kč ročně mohli na dani naopak ušetřit.

3.2 Vyhodnocení dotazníku – parametry pojistné smlouvy

Další z položených otázek respondentům byly i otázky ke zjištění přípustné doby investice, kolik příjmů zamýšlí respondent měsíčně investovat a určení investiční strategie. Každá pojistná smlouva je sestavena na základě konkrétních požadavků a potřeb. Pro získání fiktivního žadatele byl použit postup sběru informací z vytvořeného dotazníku (viz příloha č. 1). Těmito potřebám a požadavkům, na základě kterých jsou provedeny kalkulace, odpovídají získané údaje níže. Tyto údaje byly přeměněny v parametry promítnuté v pojistné smlouvě. Prvním z dotazů, navazujícím na parametry pojistné smlouvy, je přípustná doba investice. Ze zobrazených odpovědí vyplývá, že převážné množství respondentů upřednostňuje investice s dobou trvání do 20 let, přičemž nejčastější odpovědí je doba investice 10 let. Dobu 10 let zvolilo celkem 40 ze 107 respondentů. Vyplynulo z toho pro mě zajímavé zjištění, že soubor respondentů neakceptuje vyšší riziko a upřednostňuje investice s rychlou návratností.

Graf 4: Doba investice

Zdroj: Vlastní zpracování

Dalším dotazem byla zjišťována výše částky, kterou jsou respondenti ochotni investovat. Mediánem všech odpovědí byla možnost 1 500 Kč. Tuto možnost zvolilo 34 ze 106 respondentů (32%). Alternativní částkou je volba 500 Kč. Tuto volbu preferuje 29 respondentů (27%). I z těchto výsledků je zřejmé, že soubor respondentů nechce podstupovat riziko a investuje spíše nižší částky. Jen 13 respondentů by bylo ochotno investovat 4 000 Kč a více.

Graf 5: Částka investice

Zdroj: Vlastní zpracování

Posledním krokem potřebným pro rozhodnutí o kalkulované investiční strategii byl investiční dotazník doplňující předchozí dva výběry. Vyhodnocení bodovou metodou (viz. příloha č. 9) potvrdilo předpoklady z již zmíněných výsledků. Respondenti se zařadili na dolní hranici vyvážené investiční strategie, která má velice blízko konzervativní strategii. Výsledkem mého průzkumu je tedy to, že kalkulace budou prováděny na základě těchto parametrů pojistné smlouvy:

- věk: 25;
- výše pojistného: medián 1 500 Kč;
- investiční strategie: vyvážená;
- 1. riziková skupin;
- žádné mimořádné pojistné;
- doba trvání do 60 let.

Nejčastější volenou možností o doby trvání investice je doba 10 let, ale z důvodu uplatnění daňového zvýhodnění životního pojištění byla tato doba prodloužena tak, aby smlouva životního pojištění trvala do 60 let. Tento předpoklad byl zjištěn již v odst. 2.9., který se zabýval daňovým zvýhodněním životního pojištění.

3.3 Životní pojišťovny

Na českém trhu fungují životní pojišťovny i neživotní pojišťovny a cílem této bakalářské práce bylo se zaměřit na pojišťovny, které poskytují životní pojištění na českém trhu. Byly vybrány následující pojišťovny pro analýzu dat, které provozují svoji činnost i v oblasti životního pojištění. Tyto pojišťovny byly vybrány z důvodu, že splňují požadavky dané v odst. 2.10. Jedná se o pojišťovny dle tabulky č. 4. Vybrané pojišťovny jsou seřazeny dle výše indexu sestupně. Index vyjadřuje procentuální změnu výše předepsaného pojistného za sledovaný kalendářní rok. Je vybráno prvních 5 pojišťoven splňující všechny dané předpoklady, které figurují na trhu s životním pojištěním.

Tabulka 4: Vybrané životní pojišťovny

Pojišťovna	Předepsané smluvní pojistné (v Kč)		
	Celkové pojistné (běžné + jednorázové)		
	1 – 9/2011	1 – 9/2012	Index
Allianz	1 549 288	1 886 360	121,8
PČeské spořitelny	3 875 719	4 205 072	108,5
Kooperativa	4 374 010	4 596 093	105,1
ČSOB Pojišťovna	2 568 695	2 688 335	104,7
Generali	1 988 125	2 050 754	103,2

Zdroj: ČAP

3.3.1 Allianz pojišťovna, a. s.

Allianz pojišťovna je stoprocentní dceřinou společností Allianz New Europe Holding GmbH a součástí předního světového pojišťovacího koncernu Allianz SE. V roce 1993 vstoupila na český trh a během svého působení v České republice se dokázala zařadit mezi tři největší české pojišťovny.

V počátcích nabízela produkty životního pojištění a pojištění majetku občanů. Od roku 1995 má v nabídce také havarijní pojištění. V roce 1999 se stala jednou ze 12 pojišťoven, poskytující povinné ručení. Dnes svou širší produktů uspokojí jak privátní, tak firemní zákazníky. Sjednává životní pojištění, pojištění majetku a odpovědnosti občanů, majetkové pojištění pro podnikatele, pojištění profesní odpovědnosti, pojištění průmyslových rizik, komplexní autopojištění pro občany i společnosti, cestovní pojištění a penzijní připojištění.

Allianz pojišťovna řídí multikanálový prodej prostřednictvím pěti zemských ředitelství, která koordinují kmenovou obchodní síť a jejich deset regionálních ředitelství, a také regionální makléřský obchod přes pět regionálních ředitelství makléřského obchodu. Vlastní síť se dá vyčíslit přibližně na 1800 pojišťovacích poradců a mimoto spolupracuje Allianz pojišťovna s vybranými makléři a svou obchodní činnost realizuje ve spolupráci s bankami a své služby nabízí i prostřednictvím prodejců motorových vozidel, servisů, cestovních kanceláří a dalších partnerů.

Zázemí Allianz Group poskytuje výhodu při využití mezinárodního know-how a zaručuje přístup ke kapitálové síle celého koncernu. Pro zajištění rizik využívá Allianz pojišťovna výlučně renomovaných společností, jako např. Allianz SE, Swiss Re, Munich Re a dalších.

3.3.2 Pojišťovna České spořitelny, a. s., Vienna Insurance Group

Pojišťovna České spořitelny byla založena v roce 1992 a na českém trhu působila od roku 1993 pod názvem Živnostenská pojišťovna. Pojišťovna se z počátku zabývala výhradně na podnikatelskou sférou a až později se začala angažovat také v pojištění životním a neživotním. Stejně jako Kooperativa pojišťovna je součástí skupiny Vienna Insurance Group. Akcionáři pojišťovny jsou z:

- 90 % VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe,
- 5 % Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group,
- 5 % Česká spořitelna, a.s.

3.3.3 Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group

Kooperativa pojišťovna, a.s. je též součástí koncernu Vienna Insurance Group (VIG) a lze ji zařadit jako druhou největší pojišťovnou na tuzemském trhu. V roce 1991 byla založena jako první komerční pojišťovna na území bývalého Československa. Podíl na celkovém předepsaném pojistném čítá 20,6 %. Jelikož nabízí plný sortiment služeb a všechny typické druhy pojištění jak pro občany, tak i pro drobné podnikatele až po velké korporace, lze ji zařadit jako univerzální pojišťovnu.

3.3.4 ČSOB Pojišťovna, a. s.

V roce 1994 byla založena ČSOB Pojišťovna, a.s., ale v té době vystupovala pod původním názvem Chmelařská vzájemná pojišťovna. V roce 1996, dva roky po vstupu na český trh, vstoupil do společnosti strategický partner KBC Insurance N. V., který se stal v roce 2001 jejím 100% vlastníkem. Současná ČSOB Pojišťovna, a.s. vznikla 1. 1. 2003 prodejem podniku mezi IPB Pojišťovnou, a.s. a ČSOB Pojišťovnou a.s. Dnes je ČSOB Pojišťovna univerzální pojišťovnou, nabízející široké spektrum životních i neživotních pojištění pro fyzické i právnické osoby.

3.3.5 Generali Pojišťovna, a. s.

Generali Pojišťovna a. s. se řadí mezi komplexní pojišťovací ústavy a náleží do skupiny Generali. Tato skupina patří mezi největší pojišťovny na světě a je největším evropským životním pojistitelem a zároveň předním správcem finančních aktiv, jejichž hodnota přesahuje 460 miliard Euro. Stará se přibližně o 65 milionů klientů ve více než šedesáti zemích celého světa. Předpis pojistného převyšuje hranici 69 miliard Euro. Ve znaku má okřídleného Benátského lva a stav zaměstnanců ve společnosti se pohybuje okolo 82 tisíc. Vlastní obchodní služba čítá více než sto tisíc lidí. Individuální přístup, kvalitní pojistné produkty životního i neživotního pojištění připravené na základě potřeb klientů a špičkový servis jsou pro pojišťovnu Generali samozřejmostí. Široký pojistný program, zahrnující pojištění osob, majetku, odpovědnosti, motorových vozidel i průmyslových a podnikatelských rizik je poskytován prostřednictvím vlastních spolupracovníků i řadou renomovaných makléřských společností. Generali je hustotou sítě svých zastoupení dostupná zákazníkům na celém území České republiky.

3.4 Analýza produktů pojišťoven

3.4.1 Allianz pojišťovna – Rytmus

Allianz pojišťovna, a. s., nabízí vysoce variabilní produkt, přizpůsobující se rytmu klientova života a životu jeho blízkých. Lze využít spojení investice s pojištěním pro případ nenadálých událostí, které přináší sám život. Rytmus je produkt vytvořený proto, aby pomohl překonat tyto nenadálé události v životě. Rytmus nabízí nejširší rozsah pojistných rizik a zároveň největší výběr forem výplaty pojistného plnění. Žádná část není povinná, je pouze na klientovi, jak si pojištění sestaví, ať již pro sebe, svého partnera nebo děti. Tento produkt získává na exkluzivnosti mimo jiné i dvěma připojištěními, jenž je možno sjednat k pojistné smlouvě. Jedná se o připojištění PRO ŽENY a připojištění nedobrovolné ztráty zaměstnání.

Připojištění PRO ŽENY bylo spuštěno v souvislosti s vyhláškou evropské komise. Tato vyhláška nařídila od prosince 2012 jednotné sazby rizikového

pojistného pro muže i ženy. Toto připojištění se podobá připojištění závažných nemocí, avšak je upraveno speciálně pro potřeby žen. Vztahuje se na specifické případy při porodu, onemocnění pohlavních orgánů, či jiné „ženské“ potíže.

Připojištění pro případ nedobrovolné ztráty zaměstnání je poskytováno k pojistné smlouvě zadarmo a chrání klienta proti případné finanční tísní spojené se ztrátou zaměstnání. Pojistitel tedy po určitou dobu platí pojistku v plné výši za pojistníka.

Výhody:

- sjednáním jedné smlouvy může pojistník pojistit nejen sebe, ale i celou rodinu, lze pojistit až 2 dospělé osoby a 4 děti;
- výběr z 11 fondů, včetně fondů s garantovaným výnosem;
- sleva až 15 % při sjednání většího počtu připojištění;
- sleva 5 % při roční frekvenci placení;
- mimořádný výběr prostředků jednou ročně zdarma;
- investiční životní pojištění s nejnižšími poplatky na trhu.

Vyvážená investiční strategie u produktu Rytmus má přednastavenou následnou alokaci prostředků:

- 45 % dluhopisový fond Jistota,
- 10 % fond Komodity,
- 10 % fond Energie,
- 20 % akciový fond Global,
- 15 % akciový fond Evropa.

Předpokládané zhodnocení: 6,05 % p.a.

Tabulka 5: Kalkulace Rytmus (v Kč)

Rok	Zaplacené pojistné	Odkupné	Hodnota fondu	Plnění při úmrtí
1	18 000	0	15 938	18 423
2	36 000	0	31 240	36 863
3	54 000	16 515	47 571	55 322
4	72 000	34 525	65 136	73 799
5	90 000	53 649	83 925	92 295
6	108 000	73 993	104 017	110 812
7	126 000	95 697	125 555	129 349
8	144 000	118 753	148 529	148 529
9	162 000	143 356	173 138	173 138
10	180 000	169 500	199 374	199 374
11	198 000	197 382	227 437	227 437
12	216 000	227 067	257 394	257 394
13	234 000	258 783	289 475	289 475
14	252 000	292 472	323 620	323 620
15	270 000	328 256	359 955	359 955
25	450 000	834 485	877 428	877 428
35	630 000	1 760 110	1 827 659	1 827 659

Zdroj: Allianz

Provedena kalkulace byla doplněna o sazebník poplatků, vývoj fondů ve formě tabulky i grafického znázornění. Sazebník poplatků je přehledný a kromě garantovaného fondu se žádný z poplatků za správu nepohybuje nad hranici 1 % ročně. Všechny běžné administrativní úkony jsou již zahrnuty v ceně pojištění a klient nedoplácí žádný poplatek.

3.4.2 Pojišťovna České spořitelny – FLEXI

FLEXI životní pojištění určené pro rodiny lze v rámci jedné smlouvy uzavřít až pro dva dospělé a pět dětí. Komplexní zajištění rizik si klient nastaví přesně dle svých potřeb. Představuje moderní investiční produkt, který je komplexním spojením životního pojištění a osobních úspor klienta. Platby pojistného jsou používány k navýšení kapitálové hodnoty smlouvy a je možné je umístit do jednoho či více investičních fondů.

Výhody:

- zhodnocení min. 2,4 % p.a. při investici do garantovaného fondu pro běžné pojistné;
- zamykání výnosů (výnosy nad 5 % p.a. jsou převedeny do garantovaného fondu);
- pojistná ochrana od 3. dne po podpisu smlouvy;
- pojištění rizikových rekreačních sportů na 30 dní za rok zdarma;
- dvojnásobné plnění u úmrtí následkem úrazu při dopravní nehodě;
- možnost změny investiční strategie online.

Vyvážená investiční strategie u produktu Flexi má přednastavenou následnou alokaci prostředků:

- 40 % akciový fond Pojišťovny České spořitelny;
- 30 % dluhopisový fond Sporobond;
- 15 % dluhopisový fond Trendbond;
- 15 % nemovitostní fond České spořitelny.

Předpokládané zhodnocení odpovídá 6 % p.a.

Tabulka 6: Kalkulace Flexi (v Kč)

Rok	Zaplacené pojistné	Hodnota fondu
1	18 000	1 325
2	36 000	2 736
3	54 000	20 161
4	72 000	38 629
5	90 000	58 202
6	108 000	78 952
7	126 000	100 965
8	144 000	124 278
9	162 000	148 988
10	180 000	175 186
11	198 000	202 990
12	216 000	232 423
13	234 000	263 630
14	252 000	296 703
15	270 000	331 818
25	450 000	846 014
35	630 000	1 743 343

Zdroj: Pojišťovna České spořitelny

Zjištění nezávazné kalkulace u Pojišťovny České spořitelny je zdlouhavá záležitost, jelikož produkt bývá standardně přednastaven na garantovanou investiční strategii s 2,4 % p.a. zhodnocení. V případě potřeby kalkulace vyvážené investiční strategie bylo třeba vytvořit plnohodnotnou pojistnou smlouvu. Průběh pojištění na pobočkách nelze běžně získat, a tak musel být výpočet vyhotoven pracovníky na centrále pojišťovny. Sazebník poplatků zveřejňuje pojišťovna pouze na internetu, přičemž většina administrativních úkonů konaných poprvé v příslušném roce je zdarma a následné úpravy jsou zpoplatněny. Poplatky zaměřené na garantovaný fond jsou výhodné a jsou pouze 0,5 %. Též poplatky za mimořádné pojistné jsou nízké, pohybují se dle výše vkladu od 1,5 % do 0 %.

3.4.3 Kooperativa pojišťovna - Perspektiva

Univerzální životní pojištění PERSPEKTIVA je moderní, vysoce variabilní produkt nabízející ideální kombinaci vysokého zhodnocení vložených investic a nadstandardní pojistné ochrany pro celou rodinu. Prostřednictvím univerzálního životního pojištění PERSPEKTIVA lze investovat do garantovaného fondu a několika druhů podílových fondů společnosti ERSTE SPARINVEST, C-QUADRAT nebo společnosti Conseq. PERSPEKTIVA umožní kombinovat jak garantované, tak tržní fondy a volně mezi nimi přecházet.

Nakupované fondy prostřednictvím PERSPEKTIVY, jsou fondy fondů. Složení portfolia jednotlivých fondů se vyznačuje velkou rozmanitostí a reaguje na momentální situaci na světových trzích. Výhodou těchto fondů je rozložení rizika jak měnového, odvětvového tak i regionálního.

Jednotlivé investiční strategie se navzájem liší podle poměru rozložení investic do akciových a dluhopisových fondů. Výběrem investiční strategie si klient volí takovou míru rizika a výnosnosti, odpovídající jeho potřebám.

Výhody:

- přizpůsobení pojistné ochrany konkrétní životní situaci - smlouva na celý život;
- prémie za bezeškový průběh na konci pojištění a bonus k pojištění zdarma;

- pojistná ochrana již od následujícího dne po sjednání pojištění;
- možnost čerpání finančních prostředků během trvání pojištění;
- variabilitnost pojistných dob u jednotlivých rizik;

Vyvážená investiční strategie u produktu PERSPEKTIVA má přednastavenou následnou alokaci prostředků:

- 34 % ERSTE-SPARINVEST Dynamický fond s ročním zhodnocením 5 % p.a.;
- 33 % Conseq Active Invest Vyvážené portfolio s ročním zhodnocením 3 % p.a.;
- 33 % C-QUADRAT ARTS Total Return Balanced s ročním zhodnocením 3 % p.a.

Tabulka 7: Kalkulace Perspektiva (v Kč)

Rok	Zaplacené pojistné	Odkupné	Hodnota fondu	Plnění při úmrtí
1	18 000	0	5 492	10 000
2	36 000	0	11 203	11 203
3	54 000	16 632	17 132	17 132
4	72 000	34 720	35 220	35 220
5	90 000	53 488	53 988	53 988
6	108 000	72 964	73 464	73 464
7	126 000	93 176	93 676	93 676
8	144 000	114 155	114 655	114 655
9	162 000	135 930	136 430	136 430
10	180 000	158 534	159 034	159 034
11	198 000	182 001	182 501	182 501
12	216 000	206 367	206 867	206 867
13	234 000	231 667	232 167	232 167
14	252 000	258 440	258 440	258 440
15	270 000	285 227	285 727	285 727
25	450 000	623 987	624 487	624 487
35	630 000	1 123 985	1 124 485	1 124 485

Zdroj: Kooperativa

Vyřízení kalkulace u Kooperativy pojišťovny bylo rychlé a jednoduché. Předložená kalkulace se automaticky skládá z vývoje pojištění, nabídky pojistné smlouvy i investičního dotazníku. Seznam poplatků na internetových stránkách pojišťovny je srozumitelně a uceleně zpracován. Většina administrativních úkonů je zpoplatněna formou prodeje podílových jednotek z účtu klienta.

Neúčtováním poplatků za správu fondů získává Kooperativa pojišťovna výhodu oproti jiným srovnávaným společnostem.

3.4.4 ČSOB Pojišťovna – FORTE

V případě životní pojištění FORTE od ČSOB Pojišťovny se jedná o produkt nabízející širokou škálu investičních fondů a jako jeden z mála má ve své nabídce i fond zaměřený na realty, který se vyznačuje vysokou volatilitou (míra kolísání hodnoty aktiv). Stav smlouvy může klient hlídat pohodlně ze svého domova přes internetový účet. Pojištění lze sjednat pro 2 dospělé osoby a až pro 5 dětí.

Výhody:

- individuální volba trvání jednotlivých rizik u jednotlivých pojištěných osob;
- možnost sjednání připojištění schopnosti spoření i v případě invalidity;
- úspora na poplatcích za administrativní úkony;
- správa pojistky přes online účet.

Vyvážená investiční strategie u produktu FORTE odpovídá následné alokaci prostředků:

- 34 % Dynamický program rozložený dále v poměru 5:15:80 na peněžní trh, dluhopisový trh a akciový trh; historické roční zhodnocení 6,69 % p.a.;
- 33 % Realitní mix rozložený dále v poměru 5:95 na peněžní trh a akciový trh; historické roční zhodnocení 4,9 % p.a.;
- 33 % Garantovaný (chráněný) program rozdělený dále v poměru 20:45:35 na peněžní trh, dluhopisový trh a akciový trh; historické roční zhodnocení 2,82 % p.a.

Tabulka 8: Kalkulace Forte (v Kč)

Rok	Zaplacené pojistné	Hodnota fondu
1	18 000	0
2	36 000	931
3	54 000	18 055
4	72 000	35 824
5	90 000	54 319
6	108 000	73 573
7	126 000	93 629
8	144 000	114 500
9	162 000	136 234
10	180 000	158 868
11	198 000	182 463
12	216 000	207 020
13	234 000	232 602
14	252 000	259 254
15	270 000	287 056
25	450 000	638 516
35	630 000	1 174 174

Zdroj: ČSOB Pojišťovna

Provedení kalkulace u ČSOB Pojišťovny bylo složité a netransparentní, jelikož pojišťovna neudává roční zhodnocení a vyhotovené kalkulace obsahují pouze hodnotu fondu bez možnosti zjištění odkupného a plnění při úmrtí v jednotlivých letech. Sazebník poplatků počítá s poplatky za většinu administrativních úkonů již při prvním provedení a mimořádné pojistné je zhodnocováno jiným způsobem než běžně placené, přičemž aktuální výše zhodnocení od 1. 1. 2012 je 1 % p.a.

3.4.5 Generali Pojišťovna – Genio

Moderní formou životního pojištění spojeného s investicí se prezentuje pojištění Genio od Generali Pojišťovny, nabízející investice do podílových fondů. Je určeno klientům, kteří očekávají kvalitní pojistnou ochranu s maximálním zhodnocením vložených finančních prostředků. Pojištění Genio se v průběhu smlouvy přizpůsobuje klientovo potřebám a to tím, že si nastavujete výši pojistného a výši investice dle jeho aktuální situace. Genio lze sjednat pro všechny věkové kategorie, od dětí až po seniory.

Výhody:

- 5% bonus z hodnoty investice na konci pojištění;
- individuální nastavení pojistné doby doplňků;
- transparentní tabulky plnění;
- pojištění pro seniory i na úrazová rizika až do věku 75 let;
- speciální rizika pro pojištění motoristů
- navýšení denních dávek o 100 % v úrazovém pojištění při hospitalizaci po úraze zdarma;
- od počátku minimální částka pro případ smrti 50 000 Kč;
- plnění již od 1. dne pracovní neschopnosti při hospitalizaci po úraze.

Investiční strategie odpovídající zhodnocení 6,1 % p.a. u produktu Genio odpovídá následné alokaci prostředků:

- 30 % Central and Eastern European Equities C;
- 20 % High Conviction Europe C;
- 20 % Euro Equities Opportunity C;
- 30 % Global Multi Utilities C.

Tabulka 9: Kalkulace Genio (v Kč)

Rok	Zaplacené pojistné	Odkupné	Hodnota fondu	Plnění při úmrtí
1	18 000	0	16 024	50 000
2	36 000	0	31 819	50 000
3	54 000	18 355	48 620	50 000
4	72 000	36 939	66 484	66 484
5	90 000	56 317	85 470	85 470
6	108 000	77 189	105 646	105 646
7	126 000	99 309	127 083	127 083
8	144 000	122 753	149 858	149 858
9	162 000	147 308	174 053	174 053
10	180 000	173 656	199 753	199 753
11	198 000	201 589	227 050	227 050
12	216 000	231 203	256 041	256 041
13	234 000	262 602	286 829	286 829
14	252 000	296 174	319 523	319 523
15	270 000	331 475	354 240	354 240
25	450 000	829 143	843 782	843 782
35	630 000	1 730 302	1 818 581	1 731 982

Zdroj: Generali

Kalkulace byla vyhotovená pracovníkem makléřské firmy, vše bylo rychlé a výsledné kalkulace jsou přehledné a srozumitelné. Menší problém nastává při hledání sazebníku poplatků, který není součástí pojistných podmínek. Tento sazebník nelze dohledat ani na stránkách pojišťovny.

3.4.6 Pojišťovna České spořitelny – FLEXI 2,4 %

Jedná se o stejný produkt, jako v případě odstavce 3.4.2. Tento produkt lze též vyhotovit formou kapitálového životního pojištění s garantovaným zhodnocením 2,4 % p.a. V takovém případě vypadá vývoj pojistného následovně.

Tabulka 10: Kalkulace Flexi 2,4 % (v Kč)

Rok	Zaplacené pojistné	Hodnota fondu
1	18 000	1 297
2	36 000	2 639
3	54 000	19 640
4	72 000	37 050
5	90 000	54 878
6	108 000	73 131
7	126 000	91 834
8	144 000	110 973
9	162 000	130 572
10	180 000	150 642
11	198 000	171 205
12	216 000	192 257
13	234 000	213 808
14	252 000	235 882
15	270 000	258 489
25	450 000	516 619
35	630 000	843 954

Zdroj: Pojišťovna České spořitelny

3.5 Porovnání s matematicko-pojistnými vzorci

Kalkulace hodnoty kapitálového životního pojištění FLEXI lze srovnat s matematicko-pojistnými vzorci na základě komutativních tabulek, které vypovídají o úmrtnosti občanů ČR a kalkulují s technickou úrokovou mírou 2,4 %. Výsledná hodnota je součinem pravděpodobností dožití a hodnoty fondu z kalkulace v odstavci 3.4.6, tedy 843 954 Kč.

$$nPx = \frac{M_x - M_{x+n} + D_{x+n}}{N_x + N_{x+n}} \quad (1)$$

$$nPx = \frac{18135,7 - 13338,8 + 19913,41}{1547179,6 + 280508,1}$$

Dle matematicko-pojistných vzorců je hodnota ročního netto-pojistného 11 410 Kč, což je oproti provedené kalkulaci rozdíl 6 590 Kč. Hodnotu 11 410 Kč nelze přepočíst na měsíce běžným podílem z důvodu nepřesností. Tyto nepřesnosti vznikají díky okamžitému úročení úložek jednorázového pojistného. Výslednou hodnotu nutno aproximovat následujícím způsobem.

$$nPx(12) = \frac{nPx}{m * (1 - \frac{m-1}{2m} * \frac{D_x - D_{x+n}}{N_x - N_{x+n}})} \quad (2)$$

$$nPx(12) = \frac{0,013519984}{12 * (1 - \frac{12-1}{2 * 12} * \frac{54396,53 - 19913,41}{1547179,6 - 280508,1})}$$

Aproximací byla získaná hodnota 963 Kč. Hodnota více vypovídá skutečnosti oproti podílu ročního pojistného a měsíční rozdíl v takovém případě je cca 12 Kč.

3.6 Nákladovost investičních životních pojištění

Nákladovost, kterou se zabývá projekt TANK, je vyjádřena v následující tabulce pro každou z kalkulovaných variant. Ukazatele jsou dále rozpracovány do 3 dílčích ukazatelů pro větší přehled o konkrétních produktech.

Tabulka 11: Nákladovost IŽP

Společnost	Produkt	aTANK	TANK	TER
Allianz	Rythmus	4,56%	20,79%	0,90%
Pojišťovna České spořitelny	Flexi	2,19%	37,09%	2,19%
Kooperativa pojišťovna	Perspektiva 7BN	2,10%	35,93%	1,68%
ČSOB Pojišťovna	Forte	1,70%	30,35%	0,52%
Generali pojišťovna	Genio (Future)	5,76%	37,90%	1,60%

Zdroj: TANK

4 Zhodnocení analýz a doporučení

Provedené kalkulace, které jsou uvedené v kapitole 3.4.1, až 3.4.6, budou hodnoceny na základě předem daných předpokladů. Tyto předpoklady jsou uvedeny i v části zabývající se cílem práce. Při prvním pohledu na kalkulace se hodnoty fondů jednotlivých pojišťoven liší. Tyto rozdíly budou vysvětleny rozpracovány níže.

Klienti na první pohled nejčastěji hodnotí výhodnost produktu dle konečné částky na pojistné smlouvě a předpokládaného zhodnocení. Nejvyšší hodnoty fondu dosáhla Allianz pojišťovna s produktem Rytmus s částkou 1 827 659 Kč. Zmíněný produkt je těsně následován produktem Generali Pojišťovny Genio. Zde je hodnota fondu v 60 letech 1 818 581 Kč, což je z doby uzavření pojistné smlouvy velice malý rozdíl. Rozhodování dle konečné hodnoty fondu je ovšem velice krátkozraké. Kalkulace jsou provedeny na vyvážené investiční strategii a každá pojišťovna do vyvážené strategie řadí jiný koš fondů s různou výnosností. Hodnoty u vítězných produktů nejsou navíc zaručené a jejich hodnota může být na konci jak vyšší, tak nižší, jelikož se jedná o investování, nikoliv o spoření. V případě potřeby spoření je v kalkulacích zahrnut produkt kapitálového životního pojištění. Tento produkt garantuje 2,4% zhodnocení, a je tedy i dopředu známá částka, která bude na konci pojistné smlouvy. Produkt Pojišťovny České spořitelny se nazývá Flexi 2,4 % a konečná částka v 60 letech je 843 954 Kč. Na první pohled je hodnota výrazně nižší, ale je zde zahrnut fakt, že se jedná o garantované zhodnocení.

Rozdílnost jednotlivých pojistných smluv dokládá také situace, kdy dochází ke srovnání produktu Rytmus a Genio. Jak již bylo zmíněno, konečná hodnota na konci pojistné smlouvy je u těchto produktů nejvyšší. Při detailnějším pohledu se ale u jednotlivých kalkulací liší předpokládané zhodnocení prostředků. Genio předpokládá zhodnocení 6,1 % p.a. a Rytmus pouze 6,05 % p.a. I přes to, že produkt Allianz pojišťovny předpokládá nižší zhodnocení, hodnota fondu v 60 letech je nepatrně vyšší. Produkt s nejvyšším předpokládaným zhodnocením není zároveň produkt s nejvyšší hodnotou fondu na konci pojistné smlouvy. Předpokládaná hodnota zhodnocení tedy nemůže být jediným faktorem při výběru. Výhodnější je porovnávat i ostatní parametry.

Dalším parametrem souvisejícím s pojistnými smlouvami může být nákladovost. Touto problematikou se již zabývali i přední čeští odborníci, kteří se sdružili do projektu TANK. Na základě údajů získaných odborníky na trhu byly zjištěny příslušné údaje u jednotlivých produktů.

V tabulce č. 11 si lze všimnout, že údaj aTANK je nejvyšší u Generali pojišťovny. U této pojišťovny je použit alternativní produkt Future, jelikož se jedná o velice podobné složení produktů. Údaje pro Genio nejsou k dispozici, jelikož je pojišťovna pro kalkulace neposkytla. Vysokou hodnotu zaznamenala též Allianz pojišťovny. U Kooperativy a Pojišťovny České spořitelny jsou údaje srovnatelné, nejmenší hodnotu má pojištění Forte od ČSOB Pojišťovny. Velikost hodnoty ovlivňuje hlavně to, za jak dlouho pojišťovna promítne počáteční náklady při sjednání do pojistného. ČSOB Pojišťovna má tuto hodnotu nejnižší a i z kalkulace je zřejmé, že hodnota fondu roste ze všech pojišťoven nejpomaleji, což potvrzuje tento ukazatel. Z dlouhodobého hlediska se za nejdůležitější ukazatel považuje TANK a v této oblasti zvítězila Allianz pojišťovna s produktem Rytmus. Na konci pojistné smlouvy vykazuje její produkt nejvyšší hodnotu fondu očištěnou navíc o náklady. Zmiňovaný fakt je podpořen i ukazatelem TER, který hodnotí produkt Rytmus jako druhý nejúspěšnější. Předpokládaná jednotnost sazeb kryjících náklady u finančních ústavů se nepotvrdila. Hodnoty vyjadřující nákladovost mají vysoký rozptyl. Při opomenutí této skutečnosti při výběru pojistné smlouvy, může tedy klient zbytečně platit vysoké náklady. Uvedené náklady mají negativní vliv na konečnou hodnotu fondu investičního životního pojištění.

Pokud se jedná o smlouvu kapitálového životního pojištění, porovnání lze provést na základě brutto-pojistného u Flexi 2,4 % a netto-pojistného. Netto-pojistné bylo zjištěno na základě matematicko-pojistných vzorců provedených v odstavci 3.5. Na první pohled je zřejmý rozdíl mezi zaplaceným brutto-pojistným a kalkulovaným netto-pojistným. Tento rozdíl jde na potřeby úhrady nákladů spojené s vedením produktu, správu fondů aj. administrativních úkonů.

Ke konečnému rozhodnutí o výběru investičního životního pojištění, nebo kapitálového životního pojištění pro potřeby bakalářské práce nelze opomenout charakteristiky těchto produktů. Všechny uvedené vlastnosti jsou zobrazeny v tabulce č. 1 odst. 2.5. Ve většině oblastí se jedná o podobný produkt. O vyšší variabilitu jednoho z produktů rozhoduje možnost aktivního ovlivňování výnosu. Takové možnosti lze využít u investičního životního pojištění. Jedná se o možnosti změny alokace prostředků, změny investiční strategie atd. Finální výběr je proveden za předpokladu, že zhodnocení je nejčastější faktor při výběru, následovaný hodnotou fondu a nejmenší pozornost je kladena na nákladovost. V následující části je detailně rozpracován použitý postup.

Tabulka 12: Rekapitulace výsledků

		K1	K2	K3
Společnost	Produkt	TANK	zhodnocení	hodnota fondu
Allianz	Rytmus	20,79%	6,05%	1 827 659 Kč
P České spořitelny	Flexi	37,09%	6%	1 743 343 Kč
Kooperativa pojišťovna	Perspektiva 7BN	35,93%	3,68%	1 124 485 Kč
ČSOB Pojišťovna	Forte	30,35%	4,82%	1 174 174 Kč
Generali pojišťovna	Genio (Future)	37,90%	6,10%	1 731 982 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 13: Saatyho metoda

	K1	K2	K3	GEOMEAN	VÁHY
K1	1	0,2	0,333333	0,405	0,105
K2	5	1	3	2,466	0,637
K3	3	0,33	1	1,000	0,258
				3,872	

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 14: Metoda pořadí

		min	max	max		
		K1	K2	K3	skal. součin	pořadí
Společnost	Produkt					
Allianz	Rytmus	5	4	5	4,363014	1.
Pojišťovna České spořitelny	Flexi	2	3	4	3,153556	3.
Kooperativa pojišťovna	Perspektiva 7BN	3	1	1	1,209459	5.
ČSOB Pojišťovna	Forte	4	2	2	2,209459	4.
Generali pojišťovna	Genio (Future)	1	5	3	4,064512	2.

Zdroj: Vlastní zpracování

Z provedených analýz a srovnávání v této bakalářské je vybrán nejlepší produkt po zohlednění všech 3 kritérií. Rozhodování jen na základě jednoho faktoru je nevyhovující. Při zohlednění požadavků fiktivního respondenta použitých v této práci lze doporučit produkt Allianz pojišťovny. Tato pojišťovna dosáhla nejvyšší hodnoty fondu a zároveň nejlepší hodnoty TANK. Důležitým krokem na začátku, před sjednáním životního pojištění, je určení, zda klient chce spořit, nebo investovat. Konzervativnějšímu klientovi lze doporučit spíše kapitálové životní pojištění, které garantuje zhodnocení prostředků do určité výše. Jak lze vidět při porovnání hodnoty fondu kapitálové životního pojištění Flexi s produktem Rytmus, hodnota rozdílu na dané kalkulaci dosahuje téměř milion korun. Z tohoto pohledu nelze spoléhat jen na jeden spořicí produkt.

Prostředky by měly být rozděleny do více produktů tak, aby bylo omezeno riziko výkyvů fondů. Takový problém řeší i některé pojišťovny formou zamykání výnosů, nebo investičních autopilotů. Investiční autopilot funguje tak, že postupně přesouvá naspořené a zhodnocené prostředky do konzervativnějších fondů a eliminuje riziko prudkých výkyvů trhů ke konci pojistné doby. Z kalkulací lze též vyzorovat tendenci nákladů, kdy je naprosto nevhodné vypovídat pojistnou smlouvu během prvních 10 – 14 let. Zatížení počátečními poplatky se v tomto období projevuje nejvíce. Poplatky sráží hodnotu odkupného pod úroveň zaplaceného pojistného. Jinými slovy klient reálně prodělá své naspořené prostředky.

Hned na počátku rozhodování, jaké životní pojištění by si člověk měl zvolit, je důležité si určit své motivy, odpovědět si na otázku, proč si chce klient životní pojištění sjednat. Při sjednávání životního pojištění je též žádoucí si ověřit poskytnuté informace pracovníky pojišťoven. Mnohdy může dojít k nejasnému výkladu pojistných podmínek pracovníky pojišťoven. Pracovník pojišťovny může nejasný výklad podat klientovi úmyslně či neúmyslně, nicméně případné pozdější reklamace se řeší velice složitě, pokud neexistuje žádný záznam o potřebách klienta.

5 Závěr

V bakalářské práci na téma „Investiční životní pojištění jako forma spoření do budoucna“ jsem se zaměřil na hlubší podání tohoto produktu v oblasti zhodnocení a nákladovosti. V teoretické části jsem řešil historii životního pojištění, legislativu a rozdílnost jednotlivých produktů. V praktické části došlo k porovnání produktu s ostatními pojišťovnami, což vedlo k získání uceleného poznatku a výběru konečné varianty. Výsledky provedené analýzy byly porovnány s matematickou analýzou dle úmrtnostních tabulek. Výpočty dle matematicko-pojistných vzorců jsou dobrým podkladem pro srovnání brutto a netto pojistného u smlouvy kapitálového životního pojištění. Na základě systematických postupů bylo možno vyhodnotit všechny cíle, kterými se bakalářská práce zabývala. Získávání podkladů pro analytickou část bylo v některých případech velice složité, ale nezbytné pro ucelené vypracování. Pro ještě detailnější informace by bylo vhodné práci srovnat s jinými druhy spoření do budoucna. Těmito druhy můžou být finanční produkty jako termínované účty, penzijní připojištění, přímé investování do fondů, ale i alternativní způsoby investování mimo finanční produkty.

Velice zajímavých výsledků se dostalo při vyhodnocování dotazníků, které vyplňovali respondenti. V daňové oblasti tento výzkum prokázal naprosto nedostatečné znalosti respondentů ve spojení s životním pojištěním. Oblast zahrnující investiční povahu respondentů prokázala orientaci na méně rizikové investice s kratší dobou návratnosti. Bylo by zajímavé provést tuto analýzu v době ekonomického růstu společnosti. Porovnání těchto výsledků by mohlo naznačit, jak makroekonomická situace ovlivňuje rozhodování jednotlivých klientů.

Pojišťovnictví je velice „živý“ trh, a tak je třeba stále sledovat, jak se vyvíjí situace s životním pojištěním na českém trhu. Velký tlak na klienty v souvislosti s uzavřením životního pojištění byl vyvinut koncem roku 2012. Tento tlak souvisel s tím, že na základě rozhodnutí Evropské komise byl zaveden UNISEX v pojišťovnictví. To způsobilo vyrovnání rizikových sazeb u mužů a žen a zvýšené aktivity pojišťoven v oblasti propagace.

6 Summary

This thesis is focused on life insurance provided by the Czech insurance companies and its goal is to compare investment life insurance with other forms of life insurance products. There will be described important advantages and disadvantages of different insurance products. The thesis is intended to a potential customer who is an ordinary citizen. Savings in the form of investment life insurance is nowadays offered by a wide range of different institutions and their representatives. Sales representatives are presenting the products in order to sell them and an ordinary citizen has usually a small chance to find out the differences between these products. At the end the customer usually follows recommendations given by the representative and chooses a product which is presented to be the best one.

The bachelor thesis is divided into separated parts. The first part describes the way of gaining necessary information and also explains the most important words which are important for understanding the whole concept of this bachelor thesis. It includes historical information, important insurance terms, classifications of available insurance products and basic information about existing insurance companies. It also describes all the necessary steps which are necessary in order to choose the right insurance company and to analyse available insurance products. Basic information about preparation of insurance contracts and calculations are also included.

Analytical part is focused on creating different proposals from insurance companies which had been chosen according to the parametres in chapter 2.1. The chapter is divided into two parts. The first part involves evaluation of questionnaires in order to find out the parametres of the insurance product. The second part consists of preparation of insurance contracts for chosen insurance companies. In order to reach the goal investment life insurance contracts and capital life investment contracts are compared with mathematical-insurance formulas.

Key words: History of life insurance, Unit Linked Insurance, Endowment Insurance, Method TANK

7 Bibliografický soupis (použitá literatura a ostatní prameny)

CIPRA, T.: *Praktický průvodce finanční a pojistnou matematikou*. vyd. 2. Praha: Ekopress, 2005, 308 s. ISBN 80-86119-91-2.

CIPRA, Tomáš. *Pojistná matematika: teorie a praxe*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, c2006, 411 s. ISBN 80-869-2911-6.

CYHELSKÝ, Lubomír. *Elementární statistická analýza*. 2. vyd. Praha: Management Press, 1999, 319 s. ISBN 80-726-1003-1.

DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. vyd. - přeprac. Praha: Ekopress, c2009, 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.

Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví

Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonu

Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných smluv

8 Internetové zdroje

Česká asociace pojišťoven. <http://www.cap.cz/Item.aspx?item=Rizikov%C3%A9%20BDP&typ=HTML> (cit. 2013-10-02)

Profil společnosti. <http://www.allianz.cz/o-spolecnosti/o-spolecnosti/> (cit. 2013-02-02)

Základní informace. <http://www.koop.cz/o-nas/zakladni-informace/> (cit. 2013-02-02)

O Generali. <http://www.generali.cz/stranky/o-general/> (cit. 2013-02-02)

Rythmus. <http://www.allianz-pojisteni.cz/rytmus/> (cit. 2013-02-02)

FLEXI životní pojištění. <http://www.pojistovnacs.cz/flexi-zivotni-pojisteni>(cit. 2013-02-02)

PERSPEKTIVA. <http://www.koop.cz/nase-produkty/pojisteni-osob/univerzalni-zivotni-pojisteni-perspektiva/perspektiva-detailni-informace-o-produktu/>(cit. 2013-02-02)

FORTE. <http://www.csobpoj.cz/cs/produkty/zivotni-pojisteni/Stranky/pojisteni-forte.aspx> (cit. 2013-02-02)

Genio. <http://www.generali.cz/clanky/investicni-zivotni-pojisteni-genio> (cit. 2013-02-02)

9 Seznam tabulek

Tabulka 1: Vlastnosti pojištění osob.....	20
Tabulka 2: Investiční strategie.....	24
Tabulka 3: Výsledky dotazníku z daňové oblasti.....	31
Tabulka 4: Vybrané životní pojišťovny	36
Tabulka 5: Kalkulace Rytmus (v Kč)	40
Tabulka 6: Kalkulace Flexi (v Kč).....	41
Tabulka 7: Kalkulace Perspektiva (v Kč).....	43
Tabulka 8: Kalkulace Forte (v Kč)	45
Tabulka 9: Kalkulace Genio (v Kč).....	46
Tabulka 10: Kalkulace Flexi 2,4 % (v Kč).....	47
Tabulka 11: Nákladovost IŽP	48
Tabulka 12: Rekapitulace výsledků.....	51
Tabulka 13: Saatyho metoda	51
Tabulka 14: Metoda pořadí	51

10 Seznam grafů

Graf 1: Doba trvání smlouvy.....	31
Graf 2: Věk dožití	32
Graf 3: Snížení základu daně.....	32
Graf 4: Doba investice.....	34
Graf 5: Částka investice	34

11 Seznam příloh

Příloha č. 1: Dotazník

Příloha č. 2: Seznam pojišťoven

Příloha č. 3: Návrh pojistné smlouvy Rytmus

Příloha č. 4: Návrh pojistné smlouvy Flexi + Flexi 2,4 %

Příloha č. 5: Návrh pojistné smlouvy Perspektiva

Příloha č. 6: Návrh pojistné smlouvy Forte

Příloha č. 7: Návrh pojistné smlouvy Genio

Příloha č. 8: Vyhodnocený dotazník

Příloha č. 1

Dotazník

Investiční dotazník BP

Žádám o pomoc vyplněním investičního dotazníku, který je bezpodmínečně nutný k tomu, abych mohl pokračovat ve zpracovávání mé bakalářky na téma "Investiční životní pojištění jako forma spoření do budoucnosti".

Děkuji za spolupráci Jirka :)

Pohlaví

Žena ▼

Jaké investice převážně upřednostňujete? Prosím uveďte nejvíc dvě:

- žádné
- spoření/termínovaný vklad
- penzijní fond / stavební spoření / životní pojištění
- podílové fondy
- cenné papíry (akcie, dluhopisy)
- nemovitosti

Které dva hlavní motivy z výše jmenovaných investic Vás k této formě investování vedly? Prosím uveďte nejvíc dva:

- nemám čas se starat o peněžní investice
- nemám zkušenosti s jinými kapitálovými investicemi
- co největší záruka, nepřetržitý nárůst hodnoty
- v popředí stojí rychlá disponovatelnost s penězi
- očekávání vysokých výnosů při přiměřeném riziku
- při vyšších ziscích jsou akceptovatelná i vyšší rizika

Co je při budoucích investicích pro Vás zvláště důležité?

- stálý nárůst investic; bezpečnost investice stojí v popředí
- vyšší výnosy; přiměřená rizika jsou akceptovatelná
- dynamický nárůst; při vyšších ziscích jsou akceptovatelná i vyšší rizika

Kolik z Vašich příjmů (i předpokládaných) zamýšlíte investovat měsíčně?

- 500 Kč
- 1500 Kč
- 2000 Kč
- 3000 Kč
- 4000 Kč
- více než 4000 Kč

Jak se budou dále vyvíjet Vaše příjmy?

- budou se výrazně zvyšovat
- zůstanou minimálně na stejné úrovni
- budou vykazovat pokles

Přípustná doba investice:

- méně než 10 let
- 10 let
- 20 let
- 30 let
- 40 let

Daňová podmínka věku pro životní pojištění. Uzavřené životní pojištění do:

- do 45 let
- do 50 let
- do 55 let
- do 60 let
- do 65 let

Daňová podmínka doby pro životní pojištění. Uzavřené životní pojištění minimálně na:

- 1 rok
- 5 let
- 10 let
- 15 let
- 20 let

Maximální výše snížení základu daně díky živonímu pojištění

- 8000 Kč
- 10 000 Kč
- 12 000 Kč
- 18 000 Kč

Příloha č. 2

Seznam pojišťoven ČAP

Životní pojištění - indexy 1-9/2012

Pojišťovna	Předepsané smluvní pojistné									
	Celkem			Běžné placené			Jednorázové pojistné *			
	1-9/2011	1-9/2012	Index	1-9/2011	1-9/2012	Index	1-9/2011	1-9/2012	Index	
1	MAXIMA	527	3 500	664,1	527	3 500	664,1			
2	ALLIANZ	1 549 288	1 886 360	121,8	1 428 352	1 699 920	119,0	120 936	186 440	154,2
3	AEGON	636 967	750 928	117,9	612 554	719 112	117,4	24 413	31 816	130,3
4	WÜST - ŽP	168 250	187 057	111,2	163 445	169 766	103,9	4 805	17 292	359,9
5	DR LEBEN	31 778	34 670	109,1	31 614	34 524	109,2	164	146	88,7
6	CARDIF	190 916	207 944	108,9	183 613	195 026	106,2	7 303	12 918	176,9
7	PČS	3 875 719	4 205 072	108,5	3 515 082	3 886 982	110,6	360 637	318 090	88,2
8	KOOP	4 374 010	4 596 093	105,1	4 150 684	4 346 681	104,7	223 326	249 412	111,7
9	ČSOBP	2 568 695	2 688 335	104,7	2 107 991	2 101 940	99,7	460 705	586 395	127,3
10	ČPP	870 201	903 720	103,9	800 137	822 492	102,8	70 064	81 228	115,9
11	GP	1 988 125	2 050 754	103,2	1 972 166	2 039 397	103,4	15 959	11 357	71,2
12	UNIQA	864 035	874 998	101,3	837 763	860 892	102,8	26 272	14 106	53,7
13	METLIFE	641 720	642 595	100,1	614 341	639 507	104,1	27 379	3 088	11,3
14	ČP	8 373 196	8 169 303	97,6	8 209 337	8 071 365	98,3	163 859	97 938	59,8
15	ING	3 734 782	3 641 408	97,5	3 681 219	3 564 154	96,8	53 563	77 254	144,2
16	METLIFE AMCICO	1 254 634	1 217 158	97,0	1 239 175	1 208 266	97,5	15 459	8 892	57,5
17	KP	1 059 191	1 009 434	95,3	595 472	611 280	102,7	463 718	398 154	85,9
18	AXA - ŽP	1 292 805	1 198 290	92,7	1 204 429	1 144 743	95,0	88 376	53 547	60,6
19	ERGO	174 884	156 106	89,3	166 159	147 623	88,8	8 725	8 483	97,2
20	HVP	6 868	5 981	87,1	6 868	5 981	87,1			
	CELKEM	33 656 590	34 429 704	102,3	31 520 928	32 273 151	102,4	2 135 663	2 156 553	101,0

* Jednorázové pojistné přečteno na bázi 10 let

Příloha č. 3

Návrh pojistné smlouvy Rytmus

Zobrazit graf										
Rok	Mimořádné pojistné	Pravidelné mimořádné pojistné	Zaplacené pojistné	Poj. hlavní pojištění pojistník	Poj. hlavní pojištění zaměst.	Pojistné za připojištění	Rizikové poj. z hodnoty fondu	Hodnota fondu (vč. bonusu)	Odkupné	Plnění při úmrtí
1	0	0	18 000	18 000	0	0	0	15 938	0	18 423
2	0	0	36 000	36 000	0	0	2	31 240	0	36 863
3	0	0	54 000	54 000	0	0	7	47 571	16 515	55 322
4	0	0	72 000	72 000	0	0	13	65 136	34 525	73 799
5	0	0	90 000	90 000	0	0	20	83 925	53 649	92 295
6	0	0	108 000	108 000	0	0	25	104 017	73 993	110 812
7	0	0	126 000	126 000	0	0	29	125 555	95 697	129 349
8	0	0	144 000	144 000	0	0	31	148 529	118 753	148 529
9	0	0	162 000	162 000	0	0	31	173 138	143 356	173 138
10	0	0	180 000	180 000	0	0	31	199 374	169 500	199 374
11	0	0	198 000	198 000	0	0	31	227 437	197 382	227 437
12	0	0	216 000	216 000	0	0	31	257 394	227 067	257 394
13	0	0	234 000	234 000	0	0	31	289 475	258 783	289 475
14	0	0	252 000	252 000	0	0	31	323 620	292 472	323 620
15	0	0	270 000	270 000	0	0	31	359 955	328 256	359 955
16	0	0	288 000	288 000	0	0	31	398 612	366 267	398 612
17	0	0	306 000	306 000	0	0	31	439 732	406 642	439 732
18	0	0	324 000	324 000	0	0	31	483 464	449 528	483 464
19	0	0	342 000	342 000	0	0	31	529 967	495 082	529 967
20	0	0	360 000	360 000	0	0	31	579 411	543 470	579 411
21	0	0	378 000	378 000	0	0	31	631 974	594 868	631 974
22	0	0	396 000	396 000	0	0	31	687 849	649 464	687 849
23	0	0	414 000	414 000	0	0	31	747 236	707 455	747 236
24	0	0	432 000	432 000	0	0	31	810 353	769 054	810 353
25	0	0	450 000	450 000	0	0	31	877 428	834 485	877 428
26	0	0	468 000	468 000	0	0	31	948 703	903 986	948 703
27	0	0	486 000	486 000	0	0	31	1 024 438	977 811	1 024 438
28	0	0	504 000	504 000	0	0	31	1 104 906	1 056 227	1 104 906
29	0	0	522 000	522 000	0	0	31	1 190 400	1 139 522	1 190 400
30	0	0	540 000	540 000	0	0	31	1 281 229	1 227 998	1 281 229
31	0	0	558 000	558 000	0	0	31	1 377 722	1 321 978	1 377 722
32	0	0	576 000	576 000	0	0	31	1 480 229	1 421 804	1 480 229
33	0	0	594 000	594 000	0	0	31	1 589 120	1 527 840	1 589 120
34	0	0	612 000	612 000	0	0	31	1 704 791	1 640 472	1 704 791
35	0	0	630 000	630 000	0	0	31	1 827 659	1 760 110	1 827 659

Příloha č. 4

Návrh pojistné smlouvy Flexi + Flexi 2,4 %

POJIŠŤOVNA
ČESKÉ SPOŘITELNY
VIENNA INSURANCE GROUP

flexi
životní pojištění

FLEXI životní pojištění

Simulovaný průběh pojištění zpracovaný dne 27.03.2013

1. pojištěný

Příjmení a jméno: Jan Novák
Datum narození/RČ: 01.01.1988
Pohlaví: muž
Riziková skupina: 1

Základní pojištění	Konec pojištění	Pojistné za riziko
Základní pojištění pro případ smrti z jakýchkoliv příčin:	10 000 Kč 31.03.2048	1 Kč

Pojistné za riziko představuje průměrné pojistné za jednotlivé riziko dle frekvence placení (v případě jednorázového pojistného jde o součet měsíčního pojistného za jednotlivé riziko za celou dobu trvání rizika). U dětského pojištění se jedná o průměrné pojistné za jednotlivé riziko dle frekvence placení za jedno pojištěné dítě.

Poměr rozložení pojistného do fondů

PČS fond akciový (fond AA50)	40 %	předpokládané zhodnocení: 6,00 % p.a.
ISČS Sporobond (fond AB31)	30 %	předpokládané zhodnocení: 6,00 % p.a.
ISČS Trendbond (fond AC32)	15 %	předpokládané zhodnocení: 6,00 % p.a.
REICO ČS Nemovitostní fond (fond AF35)	15 %	předpokládané zhodnocení: 6,00 % p.a.

Celkové pojistné: 1 500 Kč
Frekvence placení pojistného: Měsíční
Počátek pojištění: 01.04.2013
Konec pojištění ve 24.00 hod. dne předcházejícího
výročnímu dni trvání pojištění v kalendářním roce,
ve kterém se 1. pojištěný dožije 60 let věku: 31.03.2048

V návrhu pojistné smlouvy doporučujeme sjednat indexaci, která se provádí podle platných ustanovení pojistných podmínek k výročnímu dni počátku pojištění za účelem průběžného zachování reálné hodnoty uzavřeného pojištění.

Předpokládaná výše bonusu:

- za věmost je 13 500 Kč

Ke dni	Kapitálová hodnota při zhodnocení 2,4% p.a. (Kč)	Kapitálová hodnota při předpokládaném zhodnocení (Kč)	Očekávaný bonus za bezeškový průběh ¹⁾ (Kč)	Očekávaný bonus za věrnost ¹⁾ (Kč)	Kapitálová hodnota při předpokládaném zhodnocení včetně bonusů (Kč)	Daňový odpočet (vždy k 31.12. daného roku) (Kč)
Rok 2013						12 000
31.03.2014	1 297	1 321	0	900	1 321	12 000
31.03.2015	2 639	2 736	0	1 900	2 736	12 000
31.03.2016	19 640	20 161	0	2 700	20 161	12 000
31.03.2017	37 050	38 629	0	3 600	38 629	12 000
31.03.2018	54 978	58 202	0	4 500	58 202	12 000
31.03.2019	73 131	78 952	0	5 400	78 952	12 000
31.03.2020	91 834	100 965	0	6 300	100 965	12 000
31.03.2021	110 973	124 278	0	7 200	124 278	12 000
31.03.2022	130 572	148 988	0	8 100	148 988	12 000
31.03.2023	150 642	175 186	0	9 000	175 186	12 000
31.03.2024	171 205	202 990	0	9 900	202 990	12 000
31.03.2025	192 257	232 423	0	10 800	232 423	12 000
31.03.2026	213 808	263 630	0	11 700	263 630	12 000
31.03.2027	235 882	296 703	0	12 600	296 703	12 000
31.03.2028	258 489	331 818	0	13 500 ²⁾	331 818	12 000
31.03.2029	281 638	368 990	0	0	368 234	12 000
31.03.2030	305 339	408 388	0	0	423 486	12 000
31.03.2031	329 600	450 141	0	0	466 146	12 000
31.03.2032	354 474	494 482	0	0	511 449	12 000
31.03.2033	379 925	541 416	0	0	559 402	12 000
31.03.2034	405 963	591 149	0	0	610 214	12 000
31.03.2035	432 643	643 875	0	0	664 084	12 000
31.03.2036	460 004	699 884	0	0	721 309	12 000
31.03.2037	487 976	759 141	0	0	781 852	12 000
31.03.2038	516 619	821 940	0	0	846 014	12 000
31.03.2039	545 975	888 511	0	0	914 028	12 000
31.03.2040	576 053	959 242	0	0	986 294	12 000
31.03.2041	606 801	1 034 050	0	0	1 062 726	12 000

31.03.2042	638 321	1 113 351	0	0	1 143 748	12 000
31.03.2043	670 558	1 197 407	0	0	1 229 627	12 000
31.03.2044	703 654	1 286 711	0	0	1 320 871	12 000
31.03.2045	737 484	1 381 173	0	0	1 417 381	12 000
31.03.2046	772 091	1 481 294	0	0	1 519 674	12 000
31.03.2047	807 589	1 587 430	0	0	1 628 114	12 000
31.03.2048	843 954	1 700 209	0	0	1 743 343	4 500

1) Bonus je připisován ročně do bonusového fondu pojistné smlouvy, po uplynutí stanoveného období je takto vytvořený bonus automaticky převeden do kapitálové hodnoty pojistné smlouvy, kde se dále zhodnocuje a je možné s ním disponovat.

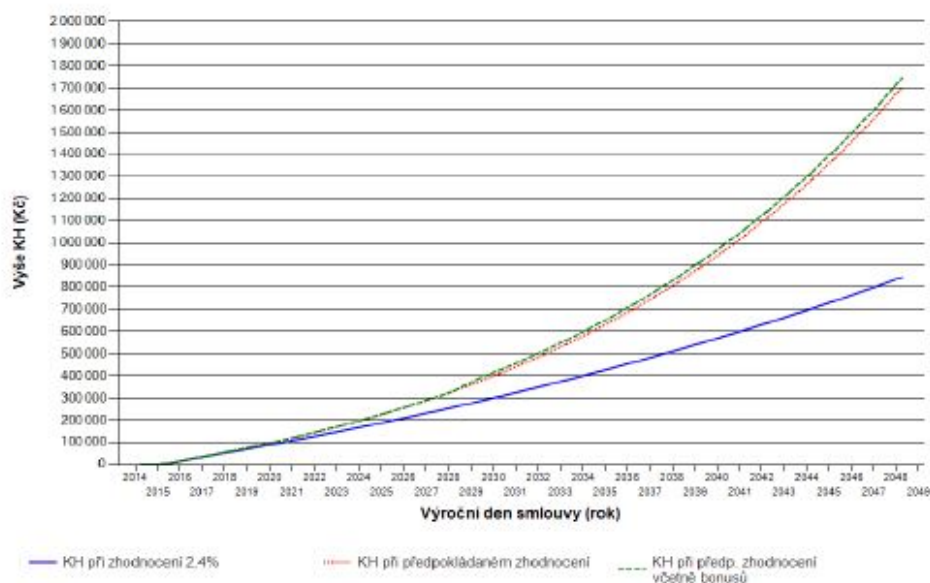
2) Uvedená částka očekávaného bonusu bude v následném roce převedena do kapitálové hodnoty smlouvy.

Daňový odpočet: maximální uznatelné pojistné je 12 000 Kč za rok!

Daňová úspora: maximální daňová úspora na pojistném je 1 800 Kč za rok (tj. 15 % z max. daňového odpočtu 12 000 Kč/rok).

Údaje o daňovém odpočtu jsou pouze orientační.

Grafické znázornění vývoje kapitálové hodnoty (v Kč)

Příloha č. 5

Návrh pojistné smlouvy Perspektiva

► Nabídka Univerzálního životního pojištění PERSPEKTIVA

	Platba	Minimální	Doporučené	Na rizika	Doba trvání pojištění	
Měsíční pojistné	1 500 Kč	400 Kč	1 500 Kč	2 Kč		35 let
Pojistné období	Měsíční	Minimální lhůtní pojistné hrazené poj.-zam.			Celkem zapláceno klientem	630 000 Kč
Lhůtní pojistné	1 500 Kč				Daňová úspora (v 1.roce)	1 800 Kč
Zvolená investiční varianta			Vyvážená		Předpokládaná prémie za BŠ	0 Kč
					Modelový stav účtu na konci	1 124 485 Kč

► Parametry pojištění

Hlavní pojištěný:							
Pohlaví:	muž	Vstupní věk:	25	Povolání:	administrativní pracovník	Riziková skupina:	1
				Riziko	PČ/Roč důchod	Do věku	Měs. poplatek
Pojištění pro případ dožití nebo smrti hlavního pojištěného - pojistná částka pro případ smrti nebo aktuální hodnota účtu pojistníka, je-li tato hodnota vyšší než pojistná částka pro případ smrti (varianta Maximum)					10 000 Kč	60	1.80 Kč

Název fondu	Alokace	Očekávané roční zhodnocení
ERSTE-SPARINVEST Dynamický fond	34 %	5.0 %
Conseq Active Invest Vyvážené portfolio	33 %	3.0 %
C-QUADRAT ARTS Total Return Balanced	33 %	3.0 %

Rok	Jednorázové pojistné plnění v případě smrti hlavního pojistného v Kč	Zaplaceno celkem v Kč	Zaplaceno celkem na krytí rizik v Kč	Hodnota účtu celkem v Kč	Odkupné v Kč	Odkupné / zaplacené pojistné celkem	Daňová úspora v Kč
1	10 000	18 000	16	5 492	0	0 %	1 800
2	11 203	36 000	21	11 203	0	0 %	1 800
3	17 132	54 000	21	17 132	16 632	31 %	1 800
4	35 220	72 000	21	35 220	34 720	48 %	1 800
5	53 988	90 000	21	53 988	53 488	59 %	1 800
6	73 464	108 000	21	73 464	72 964	68 %	1 800
7	93 676	126 000	21	93 676	93 176	74 %	1 800
8	114 655	144 000	21	114 655	114 155	79 %	1 800
9	136 430	162 000	21	136 430	135 930	84 %	1 800
10	159 034	180 000	21	159 034	158 534	88 %	1 800
11	182 501	198 000	21	182 501	182 001	92 %	1 800
12	206 867	216 000	21	206 867	206 367	96 %	1 800
13	232 167	234 000	21	232 167	231 667	99 %	1 800
14	258 440	252 000	21	258 440	257 940	102 %	1 800
15	285 727	270 000	21	285 727	285 227	106 %	1 800
16	314 069	288 000	21	314 069	313 569	109 %	1 800
17	343 510	306 000	21	343 510	343 010	112 %	1 800
18	374 094	324 000	21	374 094	373 594	115 %	1 800
19	405 870	342 000	21	405 870	405 370	119 %	1 800
20	438 888	360 000	21	438 888	438 388	122 %	1 800
21	473 198	378 000	21	473 198	472 698	125 %	1 800
22	508 855	396 000	21	508 855	508 355	128 %	1 800
23	545 916	414 000	21	545 916	545 416	132 %	1 800
24	584 439	432 000	21	584 439	583 939	135 %	1 800
25	624 487	450 000	21	624 487	623 987	139 %	1 800
26	666 123	468 000	21	666 123	665 623	142 %	1 800
27	709 414	486 000	21	709 414	708 914	146 %	1 800
28	754 432	504 000	21	754 432	753 932	150 %	1 800
29	801 249	522 000	21	801 249	800 749	153 %	1 800
30	849 942	540 000	21	849 942	849 442	157 %	1 800
31	900 591	558 000	21	900 591	900 091	161 %	1 800
32	953 280	576 000	21	953 280	952 780	165 %	1 800
33	1 008 097	594 000	21	1 008 097	1 007 597	170 %	1 800
34	1 065 134	612 000	21	1 065 134	1 064 634	174 %	1 800
35	1 124 485	630 000	21	1 124 485	1 123 985	178 %	1 800

Příloha č. 6

Návrh pojistné smlouvy Forte

CSOB Pojišťovna, a.s. Kalkulátory

kalkulátor D. Tabul. D. Fondu. Sázka

to Nápověda

Běžné pojistné

Rok	Pojistné	HP BP - Dynamický	HP BP - Reálná míra	HP BP - Garantovaný	HP BP celkem
1	18 000				
2	34 000	295	395	291	981
3	54 000	5 420	7 251	5 364	18 035
4	78 000	10 795	14 459	10 560	35 814
5	90 000	16 402	22 036	15 082	54 520
6	108 000	21 240	29 951	21 322	75 513
7	126 000	28 385	38 327	28 916	95 629
8	144 000	34 792	47 085	32 633	114 500
9	162 000	41 466	56 279	36 489	136 234
10	180 000	48 451	65 932	44 485	158 868
11	198 000	55 756	76 077	50 630	182 463
12	216 000	63 380	86 713	56 920	207 020
13	234 000	71 352	97 889	63 362	232 602
14	252 000	79 675	109 617	69 955	259 254
15	270 000	88 391	121 947	76 719	287 056
16	288 000	97 403	134 874	83 628	315 906
17	306 000	106 903	148 447	90 724	346 153
18	324 000	116 910	162 695	97 979	377 595
19	342 000	127 298	177 678	105 417	410 393
20	360 000	138 136	193 394	113 026	444 547
21	378 000	149 462	209 874	120 819	480 155
22	396 000	161 295	227 185	128 795	517 279
23	414 000	173 681	245 391	136 980	556 051
24	432 000	186 600	264 471	145 347	596 418
25	450 000	200 099	284 502	153 916	638 516
26	468 000	214 203	305 538	162 699	682 422
27	486 000	228 960	327 650	171 685	728 302
28	504 000	244 367	350 829	180 885	776 081
29	522 000	260 457	375 162	190 306	825 925

CSOB Pojišťovna, a.s. Kalkulátory

kalkulátor D. Tabul. D. Fondu. Sázka

to Nápověda

Běžné pojistné

Rok	Pojistné	HP BP - Dynamický	HP BP - Reálná míra	HP BP - Garantovaný	HP BP celkem
7	126 000	28 385	38 327	28 916	95 629
8	144 000	34 792	47 085	32 633	114 500
9	162 000	41 466	56 279	36 489	136 234
10	180 000	48 451	65 932	44 485	158 868
11	198 000	55 756	76 077	50 630	182 463
12	216 000	63 380	86 713	56 920	207 020
13	234 000	71 352	97 889	63 362	232 602
14	252 000	79 675	109 617	69 955	259 254
15	270 000	88 391	121 947	76 719	287 056
16	288 000	97 403	134 874	83 628	315 906
17	306 000	106 903	148 447	90 724	346 153
18	324 000	116 910	162 695	97 979	377 595
19	342 000	127 298	177 678	105 417	410 393
20	360 000	138 136	193 394	113 026	444 547
21	378 000	149 462	209 874	120 819	480 155
22	396 000	161 295	227 185	128 795	517 279
23	414 000	173 681	245 391	136 980	556 051
24	432 000	186 600	264 471	145 347	596 418
25	450 000	200 099	284 502	153 916	638 516
26	468 000	214 203	305 538	162 699	682 422
27	486 000	228 960	327 650	171 685	728 302
28	504 000	244 367	350 829	180 885	776 081
29	522 000	260 457	375 162	190 306	825 925
30	540 000	277 269	400 707	199 962	877 927
31	558 000	294 868	427 581	209 843	932 292
32	576 000	313 221	455 737	219 967	988 934
33	594 000	332 397	485 294	230 313	1 048 003
34	612 000	352 432	516 238	240 917	1 109 871
35	630 000	373 411	548 573	251 790	1 174 174

Příloha č. 7

Návrh pojistné smlouvy Genio

Nabídka investičního životního pojištění GENIO Tarif ZG61

Příjmení a jméno : **pojištěný**
Novák Jan
Rodné číslo : **880101/0108 (Muž)**
Vstupní věk : **25 let**
Počátek pojištění: **1. 6. 2013** Pojistné bude placeno: **35 let** Konec pojištění: **31. 5. 2048**

Pátý kalendářní den po zaplacení prvního pojistného v plné výši je pojištěnému poskytována pojistná ochrana ve výši uvedené v návrhu, maximálně však 3.000.000 Kč za jednu pojistnou událost.

Splátka pojistného: **1 500 Kč** placeno **12 x ročně**
Z toho roční rizikové pojistné (v 1. roce): **29 Kč**

• Při dožití se konce pojištění

Při růstu podílu: **6,10 %**
Celkem k výplatě v případě dožití: **1 818 581 Kč**

• Při úmrtí pojištěného během pojištění

- obmyšleným osobám je vyplacena aktuální hodnota podílového účtu
platná k datu nahlášení pojistné události, minimálně však sjednaná pojistná částka **50 000 Kč**

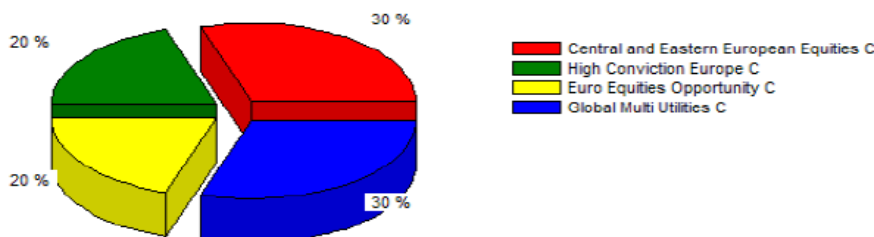
Běžné pojistné dle způsobu placení za celou smlouvu: 1 500 Kč

Alokační poměr (investiční strategie)

Pojistné je investováno prostřednictvím strategie: **Progresivní globální strategie.**

Pojistné je investováno do podílových fondů v následujícím poměru:

Název fondu	Alokační poměr
Central and Eastern European Equities C	30 %
High Conviction Europe C	20 %
Euro Equities Opportunity C	20 %
Global Multi Utilities C	30 %

Od základu daně z příjmu lze podle zákona ročně odečíst max. **12 000 Kč**, u této smlouvy (hodnota platí pro první rok pojištění; klient obdrží každý rok potvrzení od pojišťovny).
Přibližná roční úspora na dani z příjmů

12 000 Kč

1 800 Kč

PŘEDPOKLÁDANÝ PRŮBĚH POJIŠTĚNÍ

Maximální doporučené zhodnocení podílového účtu klienta je **8,00 %**.

Předpokládaný růst ceny podílu: **6,10 %**

Rok	Kumulované pojistné	Daňově uzna- telné pojistné	Hodnota investice	Odkupné	Pojistné plnění v případě smrti
1	18 000	18 000	16 024	0	50 000
2	36 000	18 000	31 819	0	50 000
3	54 000	18 000	48 620	18 355	50 000
4	72 000	18 000	66 484	36 939	66 484
5	90 000	18 000	85 470	56 317	85 470
6	108 000	18 000	105 646	77 189	105 646
7	126 000	18 000	127 083	99 309	127 083
8	144 000	18 000	149 858	122 753	149 858
9	162 000	18 000	174 053	147 308	174 053
10	180 000	18 000	199 753	173 656	199 753
11	198 000	18 000	227 050	201 589	227 050
12	216 000	18 000	256 041	231 203	256 041
13	234 000	18 000	286 829	262 602	286 829
14	252 000	18 000	319 523	296 174	319 523
15	270 000	18 000	354 240	331 475	354 240
16	288 000	18 000	391 101	368 909	391 101
17	306 000	18 000	430 238	408 875	430 238
18	324 000	18 000	471 789	451 236	471 789
19	342 000	18 000	515 901	496 141	515 901
20	360 000	18 000	562 730	543 745	562 730
21	378 000	18 000	612 441	594 215	612 441
22	396 000	18 000	665 210	647 725	665 210
23	414 000	18 000	721 223	704 709	721 223
24	432 000	18 000	780 677	765 112	780 677
25	450 000	18 000	843 782	829 143	843 782
26	468 000	18 000	910 760	897 026	910 760
27	486 000	18 000	981 848	969 230	981 848
28	504 000	18 000	1 057 295	1 045 767	1 057 295
29	522 000	18 000	1 137 367	1 127 130	1 137 367
30	540 000	18 000	1 222 347	1 213 144	1 222 347
31	558 000	18 000	1 312 533	1 304 781	1 312 533
32	576 000	18 000	1 408 243	1 401 686	1 408 243
33	594 000	18 000	1 509 812	1 504 852	1 509 812
34	612 000	18 000	1 617 599	1 614 194	1 617 599
35	630 000	18 000	1 818 581	1 730 302	1 731 982

Výše zhodnocení investice, které je použito v tomto modelovém příkladu, má pouze orientační charakter.

V praxi je zhodnocení určeno výnosností fondů, do kterých je pojistné alokováno.

Tato modelová nabídka má pouze informativní charakter, tzn. že ji nelze považovat za součást pojistné smlouvy a společnosti Generali Pojišťovna a.s. z ní neplynou žádné závazky.

Příloha č. 8

Vyhodnocení dotazník

	Upřednostňované investice	Motivy investování	Požadavek budoucí investice	Vývoj příjmů
suma	202	138	138	151
počet 1	12	76	79	63
počet 2	95	31	19	44
počet 3	0	0	7	0
1,5				
dílčí body	1,9	1,3	1,3	1,4
1 - 1,4	konzervativní			
1,5 - 2,4	vyvážená (smíšená)			
2,5 - 3	růstová			

	Minimální doba trvání	Věk dožití	Částka daně	Všechny podmínky
Počet respondentů	107	107	107	107
Správné odpovědi	34	29	25	4
Výsledek v %	31,8%	27,1%	23,4%	3,7%